

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Xenophontis, Philosophi Et Imperatoris Clarissimi, Qvae
Exstant Opera**

Xenophon

Francofurti, 1596

Liber sextus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-331](#)

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ
ΕΚΤΟΝ.

XENOPHONTIS HISTORIA-
RVM GRAE CARVM

LIBER SEXTVS.

I μὴ σῶν αἴθιναιοῖ καὶ λε-
χεδαιμόνοις ταῦτα τοῦτα
ηροὶ γένεσιοι επεικαλε-
τρέψαντο τοὺς δὲ τῆς Βοιω-
πα πόλες, ἐγράτευον καὶ
eis τὸ φωκίδα. ὡς δὲ αὐτὸν
οἱ φωκεῖς ἐπερέσθιον εἰς τὸ λακεδαιμονικόν,
ελεγεν, ὡς εἰ μὴ Βοιωτίστησεν, ψυχισθιντοὶ
πείθετο τοῖς θυβαιοῖς, διὸ τούτου οἱ λακεδαι-
μόνοις οὐδεὶς οὐδεὶς καὶ θάλαττας εἰς φωκεῖς
Κλεόμβροτον ήτο τὸ βασιλεῖα, καὶ μὲν αὐτὸν τέ-
ταρας μόρας, καὶ τὸ συμμάχων δέ μέρος. χεδὸν δὲ
τοῦτον τὸ γένον καὶ τὸ θετηδύλας ἀφίκεται
τοφές δικαιοίον τὸ λακεδαιμονικόν. Πολυδάμας
Φαρσάλιος. Σῶν δὲ καὶ τοῦτο τὴν θετηδύλα μά-
λας θύδοντις, καὶ αὐτῷ δὲ τῇ πόλει δύτας ἐδό-
κε καλέσθεντας εἶτα. ὡς εἰ καὶ σαοίσαντες
οἱ φαρσάλιοι τὸ θετηδύλα αὐταῖς τὸν ακρό-
πολιν, καὶ τοφές δέ επερέψαντο λακεδαι-
μόνοις, οσσα εὔγέρχεται τοῖς νόμοις εἰστε τὰ ιε-
ρεῖα αὐτοῖς οὐδὲ εἰς τὸν δῆμον δεσμίκοντιν. κακεῖνος
μάντοι δέ ποτε τοτεῖν τὸ γέρμητὸν τὸν τε αὔχρα φυ-
γεῖταιν διέσωζεν αὐτοῖς, καὶ ίδια δεικνῶν αὐτε-
λογίζετο κατ' οἰνούτον. καὶ οπότε μὴν σύδενς
εἴπει, παρέδειγμα φροσετήθη οπότε δὲ τοφές δικαιοίον τὸ
τοφές δέ, *αὐτελεύθανεν. Ιωνίης δὲ δῆμος φι-
λοξενός τε καὶ μεγαλοφερῆς τὸ θετηδύλικόν τό-
πον. Σῶν δὲ επεικαλεῖτο εἰς τὸ λακεδαιμονικόν,
εἰπε τάδε. Εγὼ μὲν, ὡς αὐτὸς λακεδαιμόνοις,
θρόξενος ὑμῖν ἔντονος δέργεταις δὲ πομπών ὧν
μεμνήθα τορογόνων, αἴσιως, εἴ τε τι δύπορα, D
θρόξιμας ἴερας εἴ τε τι γαλεπόν ὑμῖν δὲ τῆς
θεατρικά ξωιστηταῖς, σημαῖνται. αἴκελε μὲν δὲ τοῦ
οἰδη ὅτι καὶ ὑμῖς Ιάσονος οὐρανοῖς ὃ γένος αὐτῷ καὶ δύ-
ναμινέχθη μεγάλην, καὶ οὐρανοῖς δέστιν. Σῶν δὲ
αὐτοῖς ποιοσάμνος, σημειώμετο μοι, καὶ εἰ-

celebris est. Hic quum mecum cōgressus esset, factis inter nos induitiis, in hunc modum

Is tum rebus Athenien-
ses & Lacedæmonij oc-
cupati erant. Thebani
vero, posteaquam oppi-
da Bœotia suam in pot-
estatem redegerant, etiam
Phocensium in fines ex-

peditionem suscipiebant. Ibi quum lega-
tos Lacedæmonem Phocenses misissent,
ac significassent se, nisi suppetias ipsi fer-
rent, non posse non Thebanorum impe-
rio parere: mari Cleombrotum regem,
cum quatuor cohortibus, & sociorum par-
te, Lacedæmonij Phocensium in agrum i-
re iubent. Eodem prope tempore Polyda-
mas Pharsalius Lacedæmoniorū ad com-
munitatem e Thessalia venit. Eius viri ut
reliqua in Thessalia nomen erat illustre, i-
ta sua in republica tanta virtute præditus
existimabatur: ut quum Pharsalij dome-
sticis seditionibus ac dissidiis laborarent,
arcem ipsi traderent, annuosque prouen-
tus ad se recipere permitt erent, deque
iis tum ad sacrificia, tum reliquam admi-
nistrationem impensas facere, quæ præ-
scriptæ legibus essent. Ac ipse quidem ex
hisce pecuniis & arcem ipsis præsidio tue-
batur, & alia quoque administrans, quot-
annis rationes reddebat. Quod si quando
a pecuniis publicis destitueretur, de suo
non nihil ad eas adiiciebat; idque, vbi quid
prouentuum supererat, recipiebat. Et erat
ceteroqui Thessalorum more magnificus
ac hospitalis. Hic vbi Lacedæmoniem per-
uenisset, hac vſus est oratione: Equidem
Lacedæmonij, quum hospes sim vestræ ci-
uitatis publicus, nostraque in vos exstant
beneficia inde vſque ab omnibus maiori-
bus, quorū meminisse possumus: æquum
esse censeo, vt si qua ipse difficultate pre-
mar, ad vos me conferam; itemque si quid
aduersum vos rei molestæ in Thessalia o-
riatur, id vti vobis significē. Nō dubito au-
tem, vos quoque Iasonis nomen audiisse.
Nam is vir & copias ingētes habet, & per-

Bellum in
Phocidae.

Polyda-
mas in Thes-
salia.

Polydamas
aduersus
Iasonem
Thessalum
opem posita
lat.

„ me compellavit: Posse me, mi Polydama,
 „ ciuitatem vestram Pharsalum vel in uitam
 „ imperio meo subiicere, vel de his tecum
 „ existimare potes. Nam & plurimas, & ma-
 „ ximas Thessaliae vrbes equidem mihi so-
 „ cietate deuinetas habeo, quas ipsas in po-
 „ testatem meam redigi, quū vos vna cum
 „ ipsis coniuncti bellum aduersus me gerē-
 „ retis. Non ignoras autem, habere me con-
 „ ductios milites exteris non pauciores
 „ vicis; quibus meo iudicio resistere nulla
 „ ciuitas possit. Quippe numerus quide-
 „ hic militum, ait, etiā aliunde promi possit:
 „ led oppidani exercitus partim quosdam
 „ natu grandiores habent, partim qui nec-
 „ dum ætatem vegetam adtigerint. Præter-
 „ ea per sane pauci quidam vnaquaque in
 „ vrbe corpora sua exercent. Apud me vero
 „ nemo stipendia facit, qui nō eosdem, quos
 „ ego, labores tolerare possit. Iason ipse (di-
De lassone
Ethero. cendū est enim apud vos, quod verū est)
 „ per est robustus corpore, ac laborum ce-
 „ teroqui patientissimus. Quintiam cotti-
 „ die virtutis suorum periculum facit. Nā &
 „ in gymnasiis, & in expeditionibus, qual-
 „ cumque suscipit, primus ipse arma gestat:
 „ ac si quos e coducticiis militibus esse mol-
 „ les animaduertit, eos exauctorat: sin qui &
 „ laborum tolerātes sunt, & ad subeūndum
 „ pericula in re aduersus hostem gerenda,
 „ prompti, eos stipēdio partim duplo, partim
 „ triplo, partim quadruplo, ac præterea mu-
 „ neribus aliis ornat. Eosdem & in morbis
 „ curat, & mortuos funerum magnificentia
 „ cohonestat. Quo sit, vt omnes ipsius con-
 „ ducticij milites tciāt, virtute bellica vitam
 „ se honoratissimam, ac rebus omnibus ad-
 „ fluentem consequi. Idem mihi non igno-
 „ ranti demonstrabat, parere iam ipsius im-
 „ perio Maracos, & Dolopes, & Alcerā, qui
 „ Epiro præest. Quidnā igitur, ait, mihi me-
 „ tuendum sit, quo minus existimare debeā,
 „ me facile vos imperio meo subiecturum?
 „ Fortassis heic mihi secum aliquis cogiter,
 „ mecum rerum ignarus: Quamobrem igi-
 „ tur cunctaris? Cur non iam bellum aduer-
 „ sus Pharsalios suscipis? Quia profecto mihi
 „ præstare omniho videtur, vt vos mihi po-
 „ tius spōte vestra, quam in uitos adiungam.
 „ Nam si coacti a me fueritis, & ipsi de me,
 „ quacumque ratione fieri poterit, lādendo
 „ consilia agitabitis: etiam vos ego vicissimi
 „ quam maxime fractos volam. Sin persua-
 „ dendo meas in partes vos adduxero, facile
 „ intelligi potest, futurum, vt pro virili vires
 „ mutuo nostras adaugeamus. Non autem nescius sum, mi Polydama, in te vnum oculos
 „ patriæ tuæ coniectos esse. Eius si benevolētiā mihi cōciliaueris, policeor tibi equidem,
 „ A περιάδε ὅπι μὴ, ὡς Πολυδάμα, καὶ ἀνθοῖται
 „ ὑμετέραι πόλιν φάρσαλον διωάμπιν αἱ πα-
 „ γαχοῖσι, ἔξεστι σοι σχῆμα τὸ δελφίζεσθαι. ἐγὼ
 „ γέ, ἐφη, ἔχω μὲν θαυμάτια τὰς πλείστας καὶ με-
 „ γίνας πόλις ουρμάρχεις, καὶ λεπρέταμοι οἱ
 „ αὐταὶ ύρδμοιν αὐτῷ τὰ στάτια ἐμοὶ γράψου-
 „ ονταιν. καὶ μὲν οἰδατέ ὅπι μισθοφόρος ἔχω
 „ ξένις εἰς ἔξακτοις, οἷς, ὡς ἐγὼ οἶμαι, γεδε-
 „ μία πόλις διωάγει αἱ παράστασις μάχας. ἀε-
 „ θυμὸς μὲν γέ, ἐφη, καὶ αὐτὸν τὸν αἱ λέσχανταν ἔξ-
 „ ελθοῖσιν αὐτὰ τὰ μὲν σχῆμα τὸ πόλεων γράψουματα
 τοῖς μὲν τασσεληλυθοῖς ταῖς ἥδη τὸν πλικάτον ἔχει,
 τοῖς δὲ τὸν αὐτούς τοῖς σαρακούσοις γε μὲν
 μάχας ὀλίγει τινὲς τὸν ἐκάστη πόλι. παρέμοιο
 γεδείς μισθοφόρος ὁ στις μὴ ικενός ἔστιν ἵστα πο-
 νοῦ ἐμοὶ. αὐτὸς δὲ ἔστι (λέγει γέ) τασσεστούματος
 χειρὶ ταλπῇ) καὶ τὸ σῶμα μέλαχε βύρωσες, καὶ δού-
 λως φιλοπόνος. καὶ τοῖν τὸ πάρα αὐταῖς πέραν
 λαμβάνει καθ' ἐκάστην ἡμέραν. τοῦτο γέ σοι
 τοῖς ὄπλοις καὶ τοῖς γυμνασίοις, καὶ ὅτου πη-
 γράψειν). καὶ δε μὲν αἱ μισθαντες τῷ ξένον αἰ-
 οδάν). σχεδηγέ δὲ μὲν αἱ ὄρα φιλοπόνων τοῖς
 φιλοκινδύνων ἔργονται περὶ τοῖς πολέμοις,
 πρᾶται τοῖς μὲν σιμοτείαις, τοῖς δὲ τριμορίαις, τοῖς
 δὲ, καὶ τετραμορίαις καὶ διῆραις δώρεσις, καὶ τοῖσιν γε
 δεραπείαις, καὶ τοῖς ταφαῖς κέρομαι. ὕστε ποδύτες
 ἴσταιοι παρέκειναι ξένοι, ὅπι οὐ πολεμικὴ αὐ-
 τοῖς αρέτῃ στιπμόταπότε βίον καὶ ἀφονώταποτε
 παρέχει). ἐπεδίκηνε δέ μοι εἰδόπι, ὅπι καὶ ὑπή-
 κησοῦσαν αὐτῷ εἶεν μέραχει, καὶ δόλωπες, καὶ αἱ
 διέγεισον τὴν τὴν περιφύππαρχος. ὡστε, ἐφη, τὶ αἱ ἐ-
 γώ φοβούμενος & παράστασις αἱ ὄματα οἰστίμων κα-
 ταστρέψαθαι; τάχα δὲν τὸ πολεμάσεισον αἱ τις ἐ-
 μοδάπειρες ηδὲ διέλλει, καὶ σχῆμα τὸν γράψειν
 γέδει τὸ τὸ φάρσαλον; ὅπι τὸ δία ταῖς πολυ-
 πολικοῦσι δοκεῖ [εἴ] * ἔργονται ὄματα μᾶλ-
 λων, ηδὲ τοῖς τασσεστούμασι. Βιασθέντες μὲν
 γέ ὄματα τὸ τὸ βαλλέοντες, πι διώσασθε κα-
 κέντες, ἐγὼ τὸ αἱ ὄματα ὡς ἀδιενεστάποτε βα-
 λλέομεν εἴ. εἰ δὲ πιθατέστε μετ' ἐμοῦ γρίοισθε,
 Ε δῆλον ὅπι αὐξομένοις, πι δινάμεθα σημήλυτος.
 Λιγνώσκω μὲν δὲν, ὡς Πολυδάμα, ὅπι οὐ πα-
 τεῖσεις σὲ διπλαίστη. εἰ δέ μοι φιλοκινδύνων
 εἰχει τοσσούσασις, τοσσούσασις, τοσσούσασις
 ἐφη,

A inquit, facturum me, vt omnia in Græcia sis hominum secundum me maximus. Quarum autem rerum tibi secundas deferaim, audi; neque mihi fidei quidquam in ullo habueris, quod tibi ratiocinati non vero consentaneum visum fuerit. Primum hoc manifestum est futurum, vt si Pharsalus iis cum oppidis, quæ a vobis pendent, ad nos accesserit: facile Thessalorum omnium + imperator ego constituar. Iam si vni pareat imperatori Thessalia, cogi e- quatum possent, ac peditum suum + ter summus: apud The- salos magis stratus si- gnificatur.

B praecipio: quorum & corpora, & animi magnitudinem dum intueor, nullam fore gemitum arbitror, si recte quis eorum curam gerat, cuius Thessali sint obcedituri imperio. Et quamquam ipsa per se latissime patet Thessalia, tamen imperatore creato, etiam finitimæ nationes omnes ei parent. Sunt item in his locis vniuersi prope iaculandi periti. quo fieri, vt copias nostras etiam cetratorum numero abundaturas, sit verisimile. Præterea mihi cum Bœotis, ac reliquis omnibus, quicumque contra Lacedæmonios bellum gerunt, societas est: quos si tantum a Lacedæmoniorum iniuriis vindicauero, perlubenter me ducem sequentur. Neque dubito, quiduis facturos Athenienses, nobiscum vti societate coniuncti sint: quamquam eorum mihi amicitiam minime expetendam arbitrer. Sic enim statuo, facilius nos maris, quam terræ consequuturos imperium. An vero probabiles sint meæ ratiocinationes, vt vi deas; etiam hæc, ait, mihi velim consideres. Nimirum si Macedoniam habebimus, e qua Athenienses ligna petut, multo plu-

C D res ipsis naues ædificare poserimus. Iam quod homines adtinet, num iis Athenienses facilius posse complere naues credibile sit, quam nos, quibus tanta mancipiorum est copia? Num item magis sit consentaneum, nobis ad alendos nautas omnia sufficiuta, qui præ copia frumentum etiam alio vehimus; an Atheniensibus, quibus ne tantum quidem frumenti suppetit, quantum ipsis satis sit, nisi alicunde pretio com parent? Etiam pecunia nos vim maiorem habere verisimile est, qui vt paruas quasdā ad insulas respiciamus, necesse non habemus: sed mediterraneis a nationib. tributa nostros ad ysus exigimus. Quoties enim vni pareat imperatori Thessalia, finitima omnina tributum pendent. Nec ignoras, Per- sicum etiam regem fruentem non insula- rū, sed terræ continētis fructibus, omnium idem ego minori negotio redigi posse in ordi-

» nem arbitror, quam Græciam. Scio enim A
» homines istic omnes, vno excepto, magis
» seruituti, quam fortitudini addictos esse.
» Scio præterea, quali ab exercitu discrimen
» in extremū adductus rex fuerit: siue illum
» respicias, qui in Asiam cum Cyro, siue qui
» cum Ageſilao adſcendit. Hæc quum apud
» me diſſerueriſſet, respondebam ego: Cetera
» quidem digna consideratu ab ipſo dici, ſed
» videri mihi multum in hoc difficultatis, fi
» nos Lacedæmoniis amici, quum nihil ha-
» beamus, quod de ipſis queramur, ad ho-
» ſtes ab eis deficiamus. Tum ille me collau-
» dato addebat, magis ſe me adiunctum ſibi
» cupere, ſiquidem talis eſſem. Simul pote-
» statem fecit proficisciendi ad vos, ac rem i-
» pfam exponendi: cogitare nimirum ipſum
» de bello Pharſaliis inferendo, ſi non ſpon-
» te noſtra ipſi adſentiremur. Iuſſit igitur, a
» vobis ſuppetias poſtularem: ac ſi quidem,
» inquit, perſuadendo impetraveris, vt co-
» pias tibi auxiliares mittant, quæ ad oppu-
» gnandum me ſatis ample ſint: conſulamus
» id fane boni, quod bellii ſors tulerit. At ſi ti-
» bi nō ſatis magna ſubſidia mittere viſi fue-
» rint, merito culpa nō carebis in patria, quæ
» te amat, & in qua tu prætantissima es cum
» dignitate. Has ob reſ veni equidem advoſ,
» Lacedæmonij, vobisque omnia, quæ iſtic
» vidi, & ex laſone audiui, expono. Eſſe au-
» tem eiuſmodi rerum ſtatutum arbitror, vt fi-
» copias illuc miseritis, quæ non mihi ſolum,
» ſed reliquis etiam Theſſalīs ad reſiſtēdum
» Iaſoni ſatis amplæ videantur, ciuitates ab
» eo ſint defectuæ. Metuunt enim omnes,
» quo tamdem euafura ſit hominis potētia.
» Sin nouos populares, cum aliquo rerum
» gerendarum imperito, ſuffecturos hoc in D
» negotio putatis: ab hoc vti bello abſtine-
» tis, equidem vobis conſulo. Nam certo ſci-
» tote, bellum aduersus vires magnas vobis
» gerendum eſt, ac talem aduersus homi-
» nem, qui tam prudens dux eſt: vt quęcum-
» que tamdem vel clam, vel alios anteuer-
» tendo, vel vi perficie conatur, non faci-
» le fine ſuo fruſtretur. Etenim & nocte vti
» perinde ac die potest, & celeritate quium
» opus eſt, prandio cœnaque ſimul ſumta la-
» bores perferre. Præterea tum demum ſibi
» quiescendum arbitratur, poſtequam eo E
» peruenierit, quo contendebat, remque a-
» nimi ex ſententia confecerit. Itidem eos,
» quos ſecum habet, conſuefecit. Nouit et-
» iam militum animos explere, quoties la-
» borando præclarum aliquid effecerunt.
» Quo fit, vt omnes, qui cum eo ſunt, didice-
» rint; ex laboribus etiam voluptates oriſ,

Αμαχεῖ ή τέλος οίδα γό, πολύτει τὸς ἔκει
αἰδερποι, πλὴν ἐνὸς, μᾶλλον δουλείαν, η
ἀλκιώμεμελετηκότει. οίδα γέ, υφ' οίδας δυ-
νάμεως, καὶ τὸ μὲν Κύρου αναβάσις, καὶ τῆς
μετ' Αγυστού, εἰς πολὺ ἀφίκετο βασιλέα.
ἐπεὶ γέ ταῦτ' εἰπόντος αὐτῷ, ἐγὼ ἀπεκρινά-
μην, ὅπι τὰ μὲν ἄλλα αξιόσκεται λέγα, δέ γέ
λαχεδαιρονίοις ὅτι φίλους ἀποζηταὶ τοῖς
τὸς συντοῖς, μηδὲν ἔχοντες ἐκαλέσθητο,
ἔφην, ἀπορέων μοι δοκεῖ εἴη. οὐδὲν ἐπαγνέστας
Βριτεῖος εἶπὼν, ὅπι μᾶλλον τὸ εἰπέσθαι μοι εἴη, ὅπι ἐκπεινεῖ
τοῖς εἰλαῖοις, ἀφῆκέ μοι τὸ ἐλθόντα τοῖς οὐρανοῖς ἐπόντα
λέγαν τάληδη, ὅπι θραυσοῦτο στρατόφυντο
φαρσαλίοις, εἰ μὴ πεισθεῖμεν. αὐτοῖς δὲν ἔχε-
λθε βούθαν παρ' ὑψῷ. καὶ ἐαν μὲν σοι, ἐφη,
διδῶσιν ὥστε σε πειθεῖν ἵκειν πέμπειν σοι μ-
μαχίαν ὡς ἐμοὶ πολέμειν, αὐγή, ἐφη, καὶ τούτῳ
γέωμα δέ, πι αὖ ἀποβάντοις ὅτι τὸ πολέμου
ἐσαν δέ σοι μὴ δοκῶσιν ἵκειν βούθην, σύντοτο
αἰέγχλητος αὐτοῖς εἰπεῖν σὺ τῇ πατεῖδι, η σε
Σύμμαχοι σὺ τοράπτες τὰ κράτηα. τοῦτο τοῦ-
των δὲν ἔγωγέ καὶ τοῖς οὐρανοῖς ἐπόντα, καὶ λέγω πολύτα,
ὅσα ἔκει αὐτὸς τε ὄρα, καὶ ἔκεινου ἀκήκοα. καὶ
τομῆς οὐτως ἔχει, ω αὔδρες τὸ λαχεδαιρό-
νιοι, ως εἰ μὲν πέμψειε ἔκεισε *διωάμιν μηδενὶ εἰ-
έμοι μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις θετταλοῖς ἵκει. *διωά-
μιν δοκεῖ εἰ τοῖς Ιάσονα πολεμήν, διποτή-
μη, αὐτοῖς αἴ πολέμεις. πᾶσαν γό Φοβοῦται ο-
ποι ποτὲ τοφεόντεται τὸν αἰσθρὸν διωάμιν. εἰ
δὲ νεοδαμαχόδεις, καὶ αὔδρα ιδίωτην οἵεσθε δρ-
πέσθη, συμβουλεύω ἱστοχίαν ἔχει. δῆ γέρ
ἴτε, ὅπι τοῖς τε μεγάλων ἐς αἱρώμενον πό-
λεμος, καὶ τοῖς αὔδρα, ὃς Φερένηρος καὶ οὐ-
τῶς στρατηγός θέτην, ως ὅσα τε λαθάνειν, καὶ
ὅσα φθάνειν, καὶ ὅσα βιάζεσθαι θετταλοῖς, οὐ
μάλιστα τὸ αἴφαντορθόν. ικενὸς γέρθητι καὶ αὐτοῖς
τυκτὸς αἴθριος ἡμέρα γεννοθατ, καὶ ὅτους αἰτεύ-
την, αἴτιον καὶ δεῖπνον ποιοσάμονος ἀμα πο-
νεσθατ, οἴεσται δὲ καὶ αἴτιανεσθατ γεινῶν, ο-
τιδυ αφίκηται ἐνθ' αὐτὸν ὁρμόμνος η, καὶ θρα-
πευτικός
Ε τοῖς ξέπται ἀ δέ. καὶ τοῖς μετ' αὐτῷ δὲ τοῦ-
τα εἰπεῖν. θεττατο μὲν καὶ ὅτους θετταπονόσα-
τες αὐτοῖς τοῖς ξέπτωσιν οἱ στρατιῶται, σχ-
πλῆσαν τοῖς γνώμας αὐτῷ. αἴτε καὶ τοῦ-
το μεμετίκαιο πολύτες οἱ μετ' αὐτῷ, ο-
πισκότι τὸν πόνων καὶ τὰ μαλακὰ γίγνεται.

A quamquam ipse omnium, quos equidem noui, corporis in voluptatibus abstinentissimus est: adeoque propter has tantopere non occupatur, ut minus id semper faciat, quod ex vsu sit. Vos igitur re deliberata significate mihi, quemadmodum vos decet, quid hac in re præstare tum possitis, tum velitis. Hæc Polydamantis fuit oratio. Lacedæmonij vero dilata eo die responsione, alteroque ac tertio quoque die secum ipsi expendentes, quot cohortes foris, quot circa Lacedæmonem triremibus Atheniensium oppositas haberent, quodq; bellum etiam aduersus finitimos gererent: respōdent, in hoc quidem tēpore non posse satis se magna mittere ad eum subfida. Quam obrem domum rediret, ac tum suis, tum patriæ rebus quam posset optime consuleat. Itaque Polydamas, collaudata reipublice Laonicę simplicitate, discessit: & arcem quidem Pharsaliortum ne dedere cogetur, Iasonem orabat; ut hanc illis, qui fidei suæ commisissent eam, conseruaret: liberos autem suos obsides dabat, simulq; policebatur, persuadendo se patriam ad ducturum, vti sponte se societati ipsius adiungeret; atque etiam cum aliis daturum operam, vt Thessalorum imperator Iason constitueretur. Quapropter quum ultro citroque data fides esset, statim & Pharsaliis pax concessa fuit, & Iasoni munus imperatoris Thessalorum sine controuersia delatum. Quod vbi accepisset, equitum grauisque armaturæ pedittim numerum ciuitatibus singulis, pro cuiusque facultatibus, imperabat. Ita factum, vt equites haberent Thessalos, ac de sociis coactos, plures quam viiiicis: grauis vero armaturæ pedites recensenterunt nō pauciores xxci. Denique cetratorum eas habebat copias, quæ quibusuis in acie opponi posserit. Ciuitates quidem certè Thessaloru vel numerare fuerit operosum. Denuntiabat etiam finitimi omnibus, vti tributum pendenterit, quod Scopæ temporibus impositum fuisset. Atque hæc quidem hoc modo peragebantur. Ego vero unde Iasonis ad res gestas deflexeram, reuertor. Cogebantur & Lacedæmonij, & eorum socij, Phocensium in agrum; & Thebani pedem referentes intra fines suos, viarum aditus præsidii tenebant. Athenienses autem, quod opera sua Thebanos creuisse cernerent, qui nihil pecuniarum ad alendam classem conferrent, quum interim de ipsorum facultatibus, ob pecuniarium conferentes ex Ægina, & Atticæ præsidia decederent.

Atheniēs pacem cum Lacedæmo niv faciūt. finem imponere bello cupiebant. Itaque A missis Lacedæmonem legatis, pacem fa ciunt. Mox Lacedæmone duo ex legato rum numero, quemadmodum reipublice decreto iussi fuerant, ad Timotheum nauigant; eique significant, domum ut clas sem reduceret, quod pax esset inita. Timo theus inter redeundum exsules Zacynthi os in patriam exponit. Quamobrē quum Zacynthij legatis Lacedæmonem missis, quid ipsis a Timotheo illatū esset iniuriæ, commemorassent: mox Lacedæmonij læsos se ab Atheniēsibus existimare, rursum que classem instruere, ac naues plus mi nus LX Lacedæmone, Corintho, Leucade, Ambracia, Elide, Zacyntho, Achaia, Epi dauro, Trœzene, Hermione, Haliensibus cogere. Mnasippum ei classi præficiunt, quem præter alia, quæ in illa maris ora cu rraret, Corcyram quoque bello adgredi iub ent. Legatos etiam ad Dionysium mit tunt, qui docerent, non minus ex ipsius es se re, quam sua, Corcyram Atheniensium imperio non parere. Mnasippus itaque, collecta iam classe sua, Corcyram cum ea petit. Habebat præter eos, quos Lacedæ mone secum adduxerat, conducticos milites non pauciores cīcīo. Posteaquam de nauibus cōpias exposuisset, insulam mox occupat, eamq; pulcherrime excultam & consitam, ac magnificis ædificiis, cællisq; vinariis passim ruri exstructis ornatā , va stat: estque adeo proditum, milites eo pro gressos esse luxus, vt vinū bibere, nisi fragrans esset, haudquam vellent. Capti ex agris etiam ingens mancipiorum peco rumq; copia. Deinde terra quidem Mna sippus pro castris locum capit in tumulo, qui anteriore situs in parte insulæ stadiis ab oppido v aberat, vt aditum omnibus intercluderet, ne quis illinc Corcyrensum agrum ingredi posset: classem vero ab v traquæ parte oppidi in statione collocat, vnde tum prospici aduentus eorum, qui nauigiis accederent, tum impediri posset. Præterea quoties a tempestate non prohiberetur, etiam in portu stationes habebat, ac oppidum hoc modo obsidebat. Corcy renses autē, posteaquam nec suo quidquam ex agro accipiebāt, quod is ab hostibus oc cupatus esset; nec mari quidquam inueh eretur, quod a classis amplitudine suparentur:

αθάνατος καὶ Διοκλητίου. τοσούτοις, καὶ δὲ παῖς λιμόνι, ὃ πότε μὴ χρήσθων καλύπτει, ἐφώρμι.
ἐπολιόρκη μὲν δὴ οὕτω τὴν πόλιν. ἐπεὶ δὲ οἱ κερκυραῖοι σὺν μὲν τῆς γῆς θεᾶν ἐλάμβανον,
Διὸς δὲ κερατίδαν καὶ γῆν, καὶ θάλασσαν δὲ θεᾶν εἰσήγετο αὖτε, Διὸς δὲ ναυκρατίαν,

Εγι πολλή ἀποείσαντος καὶ πέμποντες ταῦτα
τὸν αὐτούς, Βοητοὺς τε ἐδέοντο, καὶ εἰδίδα-
σκον, ως μέχρι μὲν αὐτῶν ἀποβάλλειν αὐτούς, εἰ
κερκίσσεις εφίστειν, τοῖς δὲ πολεμοῖς μεγά-
λου αἰγαίου τοποθετούσιν. ἐξ θερμαῖς γὰρ
πόλεως, πλην γε αὐτωνόμων, οὔτε ναῦς οὔτε
χείματα πλείστα αἱ φρέαται. ἐπὶ δὲ κεῖσθαι
τὴν κέρκυραν σὺν καλῷ μὲν τῷ κεντρικῷ
κέλπου, καὶ τῷ πόλεσσον, αἱ δὲ τοῦτον καὶ Ιν-
κοτον, σὺν καλῷ δὲ τῷ τινι λακωνικῷ χώραν
βλέπειν, σὺν καλλίστῳ δὲ τῆς τε αἰγαίου
ηπείσου, καὶ τῷ εἰς πελοπόννησον ἀπὸ σικελίας
τοῦρχεπλου. αἰγαίοσατες δὲ Σαῦτα οἱ αὐτού-
μοι, σύρμοσαν ιχυράς ὑπεμελητέον ἔχοντες, καὶ
ταῦτα πέμποντο Στηνικέας εἰς εἴσαγοσίους
ἔχοντα πελαστὰς, Αλκέτου δὲ ἐδεήθησον
σχεδιάσασι τούτους, καὶ οὗτοι μὲν νυκτὸς Δια-
κριμασθέτες που τῆς χώρας, εἰσῆλθον εἰς τὴν
πόλιν. ἐψηφίσαντες δὲ καὶ εἴσηκοντα ναῦς πλη-
εῦν, Τιμόθεον δὲ αὐτῷ σρατηγὸν ἐχειρό-
ντοσαν. ὁ δὲ, οὐ διωάλυπτος αὐτόθεν Ταῦτα ναῦς
πληρώσας, δὲ τούτων πλεύσας, ἐκεῖτεν ἐπει-
ρῆπο συμπληρεῖν, οὐ φαῦλον ἡγεύμανος ἔχοντας
τοῦ συμχειροτημάνας ναῦς εἰκῇ πεπλάνουσι.
οἱ δὲ αὐτούμοι, νομίζοιτες αὐτὸν αἰδανοῦ τὸν
τῆς ωραῖας εἰς τὸν πλεῖστον χρόνον, συγγρά-
μμα σύν ἔχον αὐτῷ, διὰ πάνσαλες αὐτὸν
τῆς σρατηγίας, Ιφίκρετην αἰθαρευῶτα. ὁ δὲ
ἐπεὶ κατέστη σρατηγός, μάλιστα οὖτε ταῦτα ναῦς
ἐπληρώσας, καὶ τὰς τε τεινεργάς θώιγκε-
ται. Σειραῖς εἰλαβεῖ τὸ δέ τῷ αὐτούς τοὺς εἰ-
που τὶς ναῦς τεῖχον τὸν αἴποιν ἐπλέσθη, καὶ τὸν
πάρεχον τοὺς τούς σαλαμινίας, λέγων ως εἴπει
Τάκει κατέλας φύκται, πολλὰς αὐτοῖς ναῦς ἀπο-
πέμψας. ὡς ἐγένοντο αὐτῷ αἱ αἴπασα τεῖχοι εἰ-
δομένηστα. Οὐ δὲ τότε ταῦτα χρόνοι οἱ κερκί-
σσοι οὐταν σφόδρα ἐπείνων, ως λέγεται τὸ πλῆ-
θος τῷ αὐτούλωντων ἐκπρύξεν οἱ Μνάσιπ-
πος πετροῦσατο ὅστις αὐτούλων. ἐπεὶ δὲ
θερμαῖς πόλον πύτορούλων, πελεύτην, καὶ μαγ-
νῶν αἴπεπεμπεν. οἱ μάντοι ἐνδέδεν τὰς τε δού-
λους σύν ἐδέχοντο πάλιν εἰς τὸ τέχος, διὰ
πολλοῖς ἐξω αἰπέτηνοχον. ὁ δὲ αὖ Μνάσιππος
οραῖ Σαῦτα, σύρμιζε τε ὅσου σύν ἦδη ἐχει-
πόλιν, καὶ τοῖς μαδοφόροις ἐκχνουργή, καὶ
τοῖς μὲν πνασαντῷ ἀπομίσθοις ἐπεποίκει,

A magna rerum inopia laborabant, ac suos corcyren-
Athenas mittebat, qui opem ab eis posce- suum ad
rent, simulque docerent, magnam factu-
ros iacturam Athenienses, si Corcyram a-
mitterent; contraque, magnum hostibus
robur accessurum, si ea potirentur. Nece-
nium ipsos villo ex oppido, Athenis exceptis
vel naues, vel pecunias maiores consequi.
Præterea sitam esse Corcyram loco perop-
portuno, siue quis Corinthiacum sinum
spectet, siue reliquas vires ad eum perti-
nentes, siue agrum Laconicum infestare
vellent: multo denique maxime opportu-
nam esse ratione continentis oppositæ, ac + vel Epis-
traiectus ē Siciliā in Peloponēsum. Qui-
bus auditis Athenienses summopere fibi
hac in parte laborandum existinabant. I-
taque Stesicrem ducem cum cetratis plus
minus ἱστονται, & Alcetam rogant da-
ret operam, vt in Corcyram exponeretur:
qui quidem noctu quemdam in insula lo-
cū transportati, oppidum Corcyrense sunt
ingressi. Præterea decretum ab Athenien-
sibus factum, vt LX naues instruerentur,
quibus omnium suffragiis Timotheus im-
perator præficitur. Is quum Athenis nume-
rum illum explere non posset, ad insulas
nauigans operam dabat, vt inde classem
compararet: rem miniime contemnedam
esse ratus, aduersum naues iam collectas
temere pergere. Verum Athenienses, quod
existimarent hominem tempus ad nau-
gandum idoneum frustra conterere, ne-
quaquam ei parcentes, summam rerum I-
phicrati mandat, abrogato illi alteri impe-
rio. Iphicrates ubi factus imperator esset,
celeriter admodum naues complebat, ac
Triremium præfectos vel inuitos cogebat.
Præterea sumebat secum naues omnes,
quæcumque oram Atticæ legebant, ac in-
ter alias tum Paralum, tum Salaminiam. naues A-
Dicebat enim, si res in Corcyra prospere theniensis
cederet, multas se naues ipmis remissurum. publice.
Hoc modo septuaginta nauium numerum
omnino expleuit. Interim Corcyrenses ad
tantâ famâ redigebatur, vt ob transfugârû
multitudinē Mnasippus, clamari per pre-
cones iuberet, omnes se vendituru pretio,
quicunque transfugerent. Quā autem nihilo-
minus tranfugerent, tamē eos etiā flagris
cæsos dimittebat. Contra, qui erat in urbe,
seruos suos amplius in urbem non recipie-
bat, sed eorum plerique fortis peribant. Quā
quum Mnasippus videret, tantum non op-
pidum habere se iam existimabat, nouaq;
ratione cum militibus cōducticiis agebat. Mnasippus
ob auari-
ciam fecit
suis tue-
tis.

Quippen non nullis eorū adimēbat stipendia.

nonnullis quos secum retinebat, duum mensium stipendium debebat: nec id propterea, quemadmodum ferebatur, quod pecuniarum inopia laboraret. Vrbes enim pleraque militum loco pecuniam miserant, quippe quod esset hæc expeditio træcticia. Interim oppidani conspecto de turribus, excubias negligentius agi, quam prius, & milites per insulam passim palatos obuagari: facto in eos ex oppido impetu nonnullos capiunt, nonnullos occidunt. Quare Mnasippus animaduersa, non ipse solum arma corripiebat: sed etiā tota cum B graui armatura suis ferebat subsidium, & cohortium præfectis ac tribunis, uti conducticos milites educerent, imperabat. Heic quum ductores quidam cohortium respondissent, non facile contineri posse in officio militem ab eo, qui necessaria nō sumministraret: Mnasippus hunc baculo, cuspide alium verberabat. Itaque tunc omnes animis exasperatis, odioq; plenis aduersus Mnasippum egrediuntur: quod sane ad pugnam minime conducit. Acie instucta Mnasippus hostes, qui ad oppidi portas erant, in fugam versos persequebatur. At hi posteaquam propius ad muros accessissent, conuersi, de monumentis tela iaculaq; coniiciebant. Præterea nonnulli ex ipsis per alias portas excurrentes, conferti in extremos itruerant. Illi, quod in octonos disposita esset ipsorum acies, rati hanc phalangis extremitatem imbecillam esse, conuertere se conabantur. Quamprimum autem referre pedem cepissent, hostes quidem in eos irruerant, quasi fugè sedarent: ipsis vero non iam amplius aciem conuertere. Itaq; etiam his proximiterga dabant. Non poterat tum suspectias iis ferre Mnasippus, qui ab hoste premebantur, propter illorū impetum, quos aduersos habebat: & semper eorum numerus, qui cum ipso erant, imminuebatur. Tandem hostes conferti Mnasippum cum iis, quos penes se per paucos habebat, adoriantur. Id quum grauis armaturæ pedites fieri conspexissent, ipsis quoque de oppido in hostem pergunt. Quumq; Mnasippum interemissent, vniuersis inde cum copiis hostem persequebantur: adeoque parum aberrat, quin ipsa castra cum vallo caperent: quod quidem accidisset, si non hominum circumforaneorum, & calonum, & manipiorum turba cōspecta, quoddam in his robur esse arbitrati, pedem retulissent. At tum quidem erecto tropæo Corcyrenses etiam mortuorum cadauera perindutias red-

*Interitus
Mnasippi.*

A τοις δι' οὐσι καὶ δύναις ἡδη μένοιν ὥφθε τοι μαδὸν, οὐκ ἀπορῶν, ὡς ἐλέγετο, ζερμῆ. καὶ γέ τῷ πόλεων αἱ πολλαὶ ἀργύρειον αἵτι τῷ αἰδρῶν αὐταῖς ἐπειπον, αἱ τε καὶ Διαπονίου τῆς Τερατείας οὔσις: καπιδότες δὲ ἀπὸ τῷ σραπᾶς πύργων οἰστὶ τῆς πόλεως θάτε Τυραννοὺς φάλαρας χειροῦ πορφύρην φυλακτομήνας, ἐσπαρμένους τε καὶ τὰς χώρας τὰς αὐτοῦ πόρπον, ἐπεκδραμότες, τὰς καὶ τὰς αὐτῷ ἐλασσον, τὰς δὲ κατέκενται. αἰδρῶν δὲ οἱ Μνασίππων, αὐτοὶ τε δέσποτοι, καὶ οἵσις εἰχεν ὅπλας ταῦτας ἀπαντιέσονται, καὶ τὰς λοχαγοὺς καὶ τὰς ταῦτας ξιαρχας ἔχαγεν σκέλους τὰς μιαδοφόρους. εγινεται δέ ποκρινανδὼν δέ πιναν λοχαγῶν ὅποιοι πάρδενειν μὴ τιδιδόντα τὰ διπτηδά πειθο-διδόντας μηδόντας ταρέχειν, τὸν καὶ πινα βακτνεία τὸν δὲ πατερούσιν επαταξειν. οὐ των καὶ δὴ αἴδη-μησ ἔχοντες, καὶ μισοῦντες αὐτὸν, σκωτζηλ-δον ἄποντες. ὅτερος ηκίσα εἰς μάχην συμφέ-ρει. οἱ δὲ ἐπει ταρεταξατο, αὐτοὶ καὶ τὰς κα-τὰ τὰς πύλας τῷ πολεμίων βεντάνθησαται εἰδο-πειδικεν. οἱ δὲ ἐπει εἰσὶ τὰ τείχης εἰδοντες. Καὶ αἰετρέφοντε, καὶ δέπο τῷ μημάταιν ε-βαλλον καὶ ικέτιζεν. ἄλλοι δὲ σκέδραμον-τες καθ' ἑτερες πυλας, διπτητηπαν ο δέροι τοῖς ἐχατειν. οἱ δὲ επ' οκτὼ τετραγωνοις α-θετες τομοσαρτες δ' ἄκρην τῆς φαλαρίδος ε-χειν. αἰατρέφειν επειράντο. οἱ δὲ ἕρξατο επα-ναχωρειν, οἱ καὶ πολέμοις οἱ φύλαξιν επε-θετο, οἱ δὲ σκέπτι επονέτρεψαν. καὶ οἱ ἔχο-δικοι οἱ αὐτῷ, εἰς Φυγὴν ὄρμον. οἱ δὲ Μνα-σίππων τοῖς καὶ πιεζομένοις οὐκ ἐδιάβατο βο-ηδεῖν, εἰχε τὰς σκέπτι τὰς κατ' αἰτικρὺ πορφύρηντες. αἱ δὲ ελείπετο σκέπτοισι. τέλεσσι οἱ πολέμοις αἱ δέροι θρόμοιοι, πολύτες ἐπετί-θετο τοῖς πεισταῖς Μνασίππων, ἡδη μάλας ὀλ-γίσ θεοι. καὶ οἱ οπλιται ὄρμοντες δ' ηγούμενον, ἐπεξήσαν. ἐπει δὲ σκέπτον αἰπέτρεψαν, ἐδι-κεν δὲ αἴποντες. οὐκιδιάδυσαν δὲ τοὺς γρα-ποπεδον ἐλεῖσι σκέπτοντας τὰς χαρακάματι, εἰ μητοι Εδιώκοντες, τὸν αἰγραμόν τε ὅχλον ιδόντες καὶ τὸν τῷ περιποντων καὶ τὸν τῷ αἰδραπόδων, οιδέτες ὄφελός τι αὐτῷ εἶ), αἰατρέφει-ν. καὶ τοτε μὴ Σύπαιον τε ἐσποσαι οἱ κερκο-ραῖοι, καὶ τὰς νεκροὺς οἰστοσόνδης αἰπειδό-σαν. σκέπτοντας τὰς νεκροὺς οἰστοσόνδης αἰπειδό-

σαν. σκέ-

Bar. οὐ τέτοιο μηδὲν τοῦ πόλεως ἐρρωμέ-
νεσται, εἰδύντο οἱ δῆμοι τοῦ ἔπου, τοῖς πάσοις τῇ αὐθικαίᾳ
ηὔξενοι εἶχεν, ὅπις Ιφρικήτης τε οὐδὲ γένος
παρεῖν, καὶ οἱ κερκυραῖοι τῷ οὐρανῷ επελή-
ψαν. Υπεριώνειοι δὲ ἐπένθυμεν θητεῖσι λαφύ-
ρες τοῖς Μαδαΐστοις ὡν, τοῖς Λευκοτίχοις πάντας οἵσσον
τοῦ ἐν στρατείᾳ πρωτεύοντες, καὶ τειπλούσιας τοῖς
Σαρακηνοῖς, ταῖς πλοιαῖς πλήρεις γερμίδας τῷ πε-
νταράποδαν καὶ τῷ γερμήτῳ απέστησεν αὐτὸς δὲ
στρεψαν τοῖς θητεῖσι λαφύρεσσι τὴν
στρατιωτῶν διεφύλαξεν τὸ γερμίδαν· τέλος δὲ
τοῖς γερμίδασι διέταξεν τοῖς πελαγίνοις αἰσθατίτες
τοῖς τείρησεν απέπλεον, πολὺν ρεῦσαν οὖτον,
πολὺν δὲ οἶνον, πολλὰ δὲ αἰδράποδα καὶ αἴσθητον
ταῖς στρατιώτας καὶ ιπποῖς, διέβαλεν γένεπεφό-
λεντο, μηνελευθεροῦσεν τοῦ τοῦ θεαταροῦ
τοῦ θεοῦ. Καὶ εκφύλισεν εἰς λευκάδα απεπλεόντος
δέ τοις Ιφρικήτης επεικράτει τῷ πειπλάς, ἀμφι-
μένην πλεύεεν, ἀμφι τῷ πειπλά, οὐτας εἰς ναυμαχίαν,
παρεονθυδότος. Οὐδὲ μηδὲ ταῦτα μεγάλα οἰστα-
μένα πατέλιπεν, αἰς διτί ναυμαχίαν πλέων, καὶ
τοῖς ακετίοις δέ τοις εἰς φορογνήνην εἴη, οὐδί-
γα εχεῖτο τῇ γάλη τῷ πλεύν ποιεύμενος, ἀμφινό-
τετο σώματα εχθρῶν αἰδρας, καὶ αἴσθητον τοῖς
ταῦς πλαστοῖς ποιεῖται. πολλάκις δέ τοις μηδεὶς αρι-
σταντιαί.
τοῦ ποιεῖται δέ στρατευματοῦ ποιούσας, τοῦ πα-
νταλήθου αἰδράποδας τοῦ τρίγωνοῦ τοῦ τελείω-
τον. Επειδὴ ταῖς σπέρμασι αἱ τοιαύτεροι
καταστήσασταις θύμπεις, διότι σημεία αἴσθητον
μελλούσας τοῦ γάλην. μέγα δὲ μητηρεον τοῦ Σ
τρατοῖς καὶ ὑδωρ λαβεῖν, καὶ εἰ τοις διῆγε ἐδέοντο, καὶ
ταρώτοις αριστοῖς τοῖς δὲ οὐσάποιστοις μηδένοις
μεγάλην τρυματίων τοῦ τοῦ εἴλεσθεντος πάσι το-
ποῖς, καὶ διτί αἰσθητοῖς ἀμφια εἴδε, εἶπεν *σπουδήτας.
σπουδήτας γένεται τοῖς μηδὲν ταχέοτοις αἰφικέντοις
καθ' οὐσικαὶ ἀποδιπτα ποιεῖν, τοῖς δὲ τελείω-
τοις, διὰ τούτου διασυδῆται. Φυλαχθέντες μηδὲν, εἰ τούχοι
εἰ τῇ πολεμίᾳ δέειστο ποιεύμενος, τοῖς μηδὲν τοῦ
γάλης αἴσθητον παρεπειπτεῖν καθίστη, καὶ δέ τοις ναυοῖς αἴ-
σθητον αὐτοῖς τοῖς ισοῖς, τοῦ τελείων ἐσχέπτεται. Τοῦ
πολὺ δὲν διτί πλέον πλέον καθέσθων, οἵοις δέ
ομελεύσαστο τοῦ τελείων πλέον καθορεῖτες. οὐ ποτέ
δέ πιπονοῖτο καὶ πλεύσοι, εἰ μηδὲν ταῖς στρατο-
πέδαις ποτέ πλέοντες, τοῦ δέ τοῦ τελείων πλέο-
ντος φαστέοις ποτέ, οὐ μηδεὶς λαβθεὶς προσιών. πολ-
λάκις δὲ εἰ τελείων, διῆται δέ πιποντας αἰνγελο-

A debant. Ceterum ab eo tempore firmo-
tibus oppidani animis erant, contraque
illi, qui fortis eos obsidebant, omnino deie-
ctis. Nam & fama ferebatur, tantum non
adesse Iphricratem; & Corcyrenses re-
ipsa naues suas instruebant. Itaue Mna-
sippi legatus Hypermenes classem omnē<sup>Lacede-
moniorum</sup>, quae istic erat, complevit: ac circumnauigas ^{Coregrā}
ad vallum, naues vniuersas mancipiis & o-
pibus operatas dimitit. Ipse cuī classariis,
reliquisque militibus, qui e prelio super-
erant, vallum custodit. Tamdem hi quo-
que perturbati admodum consensis tri-
remibus discedunt, magna istic frumenti,
vini, mancipiorum copia cum militibus &
gris relictis vehementer enim metuebant,
ne ab Atheniensibus in insula deprehen-
derentur. Ac hi quidem salui Leucadem
peruererunt. Ceterum Iphricates vt pri-
mum cum classe proficiisci cepit, eadem o-
peratum nauigabat, tum naualem ad pu-
gnam omnino se comparabat. Nam mox
vela magna domi relinquebat, vt qui ad
preclivium nauale pergeret: atq; etiam ma-
joribus malis, tametsi ventus secundus es-
set, taro utebatur. Nimurum remigio clas-
sem agens efficiebat, vt & classiariorum
corpora melius exercita, & agiliores na-
ues essent. Sæpius etiam iis locis, vbi vel
prandendum vel coenandum erat exerce-
tui, a terra cornu classis abducebat. Quum
autem conuerta deinde classe, ac tremi-
bus terram aduersis proris spectantibus, ip-
se signo dato, certatim vt terram peteret,
iuberet: tum vero inter primos & aquam
aliasque res necessarias sumere, & prande-
re posse, magnum habebat propositum
victoriae præmium. Contra, satis erat ma-
gna multa, postremum venientibus, quod
& harum rerum tantam copiam non con-
sequerentur, & naues rursum concenderet
statim; vbi signum ipse dedisset, cogi-
rentur. Ita enim siebat, vt primi omnia per
otium agerent, postremi magnacum festi-
natione. Quod si forte in hostico pranderet,
excubias in terra, cœu par erat, consti-
tuebat: in natibus autem malos adtolle-
bat, ac de his omnia speculabatur. Quam-
obrem plerumque longius his prospectus
patebat, quam iis, qui plana in terra de lo-
co sublimiori speculabatur. Quod si aliqui
vel pranderet, vel quieti se daret, ignem
in castris noctu non accendebat: sed ante
castra lumen excitabat, ne quis accedere
clā posset. Seperumero si tranquillitas esset,
mox cena sumta in altum prouehebatur;

ac si quidem aura spiraret, inter nauigan-
dum classiarij quietem capiebat: sin vten-
du esset remigio, vicissim modo hos, mo-
do illos quiescere iubebat. Interdiu nauig-
ans signis datis nonnumquam in cornua,
nonnumquam in phalangem aciem expli-
cabat: quo siebat, ut simul & nauigarent, &
in omnibus ad praelium nauale necessariis
instructi atque exerciti, mare illud ingre-
derentur; quod, vti quidem ipsi arbitrabā-
tur, ab hostibus teneretur. Prandebant au-
tem plerumque, & coenabantur in hostili so-
lo. Et quia tantum agebat hoc Iphicrates, B
quod factu esset opus: soluebat prius, quā
succurri ab hoste posset, idque ipsum ce-
leriter conficiebat. Quo quidem tempore
Mnaisppus occubuit, forte ad Laconicæ
Sphageas erat. Inde profectus Eleorum in
fines, & Alphei ostium præteruerctus, ad
locum, quif Piscis dicitur, portum ingres-
sus est. Hinc postridie soluens Cephallen-
iam versus, ita classis aciem ordinarat, &
ita nauigabat: vt, si opus esset, instructus a
necessariis rebus omnibus, natali prælio
decerneret. Nam quæ Mnaisppo accidisse
ferebantur, a nemine audierat, qui ipsus
interfuisset: ideoque fallendi caussa spargi
suspiciabatur, & sibi eo cautius prospicie-
bat. Posteaquam vero ad Cephalleniam
adpulit, certo, quod gestu erat, intellexit;
ideoque suos istic aliquantis per recreabat.
Enimvero nō ignorō quidem huiusmo-
di hominum exercitationes institui, quo-
ties existimatur futurū, vt pugna nauali
decernatur: sed hoc laido, quod quū ce-
leriter eo contendendum esset, vbi se Iphi-
crates prælio nauali cum hoste cōgressu-
rum arbitrabatur, rationem eam repere-
rit, vt ipsius copiæ propter nauigationem
rudes earum rerum non essent, quæ res ad
nauale prælio requiruntur; & propter
has ipsas exercitationes tardius iter nō fa-
cerent. Posteaquam oppida Cephalleniae
suam in potestatem redigisset, Corcyram
petit. Heic quum primum audiisset, adue-
tare triremes decem, a Dionysio Lacedæ-
moniis in sublidiū missas: insulā ingres-
sus ipse, consideratoque loco, vnde tum il-
li, qui aduentabant cū classe, conspici pos-
sent; tum sui qui daturi signum erat, in op-
pido cerni: speculatores ibidem cōstituit,
eisq; significat, quo pacto aduentantibus,
ac portum occupatibus hostium nauibus
signum dandum esset. Interim ipse præfe-
cti triremium xx mandata dat, quos, vbi
opus eslet, ad præconis vocem sequi se vellet
querantur, si non sequerentur. Posteaqua de-

Iphicratii
strategia.

A καὶ εἰ μὴ αὐτοῖς φέρει, θύσιες ἀμάαιεπταύ-
οντο· εἰ δὲ ἐλαύνου δέοι, καὶ μέρος τὸς ναυτικοῦ
αἰεπταύειν. Σὺ δὲ τοῖς μηδίμερον πλοῖος συν-
τημέσιν τότε μὴν ὅπερ κέρωσή γε· τότε δὲ ὅπερ
φάλαργος· ωὐτε ἀμά μὴν ἐπλεον, ἀμά δὲ
πλεύτε, οὐσαίς ναυμαχίαις, καὶ ἱστικάτες καὶ
ὅπεραί μνοι, εἰς τὸν τῷ πολεμίων, ως ὄντο, η̄ τοι
κατεχομένῳ θάλασσαθράφικοῦ το· καὶ τὰ πλα-
μά πολλὰ σὺ τῷ πολεμίᾳ κατηγέλειν, καὶ ἐδί-
πνοιο· Διὸς δὲ τὸ ποντικῆα μόνον ταχέαστιν,
B καὶ τὰ βοηθείας ἐφθαίειν αναγέμνον, καὶ τα-
χὺ ἐπέραμε. τοῖς δὲ τὸν Μνασίπου θάλα-
τον ἐτύγχανεν ὡν τῆς λακωνικῆς τοῖς τοῖς
σφαγέας. εἰς τὸν ἥλειαν δὲ ἀφικέμνος καὶ
ταχέαπλεύσας [εἰς *] δὲ τὸν ἀλφαῖον σόμα,
ταῦτον ἴχθυν καλεύμενον ἀρμίσατο. τῇ δὲ
ὑπεραράβῃ σύτῳ δέοντο αἴγυτο ὅπερ τὸ κεφαλη-
ίας, γάτων τε ταχμένος καὶ τὸ πλοῖον ποιέμε-
νος, ως, εἰ δέοι, πομπαῖσσα γένη παρεσκευασμέ-
νος ναυμαχίαν, καὶ γάτα τοῖς Μνασίπου,
C αὐτόπιου μὲν οὐδὲνος πικρόδ, οὐ πάπιθλεῖδη μή
ἀπάτης ἔνεκεν λέγοιτο, καὶ ἐφιλέτεο. ἐπεὶ
μήδιοι ἀφίκετο εἰς τὸν κεφαληίαν, σὺ τοῦ
δησαφως ἐπέτετο, καὶ διεπταύεις τὸ στράτον.
οἶδα μὴν δῶν, ὅτι ταῦτα πολύτα, ὅτι δὲ οἱ οἰωταί
ναυμαχόνται θερποί, καὶ ασκέται καὶ μελε-
ταται· ἀλλαττούτο επέμνει, ὅτι ἐπεὶ ἀφίκεται
ταχὺ ἐδή, ἐντὸς τοῖς πολεμίοις ναυμαχόντον
ἄρτον, οὕρετο οἶπας μήτε διέτε τὸ πλοῖον αἰεπι-
τημονας [εἰς] τῷ εἰς ναυμαχίαν, μήτε Διὸς δὲ
D ταῦτα μελετᾶν, βεβαδύπερόν τι ἀφίκεται.
κατατρεπάλμονος δὲ σὺ τῷ κεφαληίᾳ πό-
λεσ, ἐπλύσοντες εἰς τὸν πόλιν καταφέρετε εἰς
μὴν ἀκρούσας, ὅτι ταχεῖτελέοιτες δέοντες πειρίδες
τοῦ διονεούς βοϊδησον τοῖς λακεδαιμο-
νίοις, αὐτὸς ἐλθὼν, καὶ σκεψάμνος τὸ χώραιον δέον-
τος τετραπλέοντας δικαστονταί ὑπόραιν, τοῖς
σπουδηῖσιν εἰς τὸν πόλιν καταφέρετε εἰς], σὺ-
τοῦ κατέτετε τὸς σκόποις· κακένοις μὴν συν-
έθετο ταχεῖτελέοιτεν τε καὶ ὄρμοισιν ως δέοι
E σπουδήν· αὐτὸς δὲ τὸ τετραπλέον ταχεῖτελέον
εἰκεσιν οὐδὲ δέοντες, ἐπεὶ κηρύξαντες, ἀκρολύθεντες εἰς δέ
τη μὴ ἀκρολύθεντο, ταχεῖτελέοντες μὴ τὸ μέμνεοντα μέμφεις
τὸ δίκτυον· ἐπεὶ δὲ σπουδήν ποσατιφροσύνης
καὶ ἐκπ-

οὐκορύζηται, αὐτία ἐγένετο θέας ή παουδή. ὅδεις Α
 γῆστις οὐ δρόμων μηδόντων πλέον εἰσέλθει εἰς
 τὰς ναῦς πλάνσας ἐνταῦθη ἡδὲ αἱ πολέμιαι βί-
 πρός, καὶ διαμεταβάντοι μὴν τὸ μῆνα πεπέρεων
 εἰς τὴν γῆν τὰς αὐδράς σκέψειν τελέσεις. Μέγα-
 νηπάσος μάρτιοι ὁ ρόδος τοῖς ιεράλλοις οὐκενεού-
 λιθεμή μάρτιον στέλλει, καὶ αὐτὸς πληρωσάμε-
 νος τὴν ναῦν, ἔχειν πλάτον. ἐκεῖνος μὴν διῆστρος
 ἀπότιντος Ιφικρέτοις ναυσὶν, ὅμοιος ἀπέ-
 φυλμένος ἐπὶ συρρεκυσῶν τῆς ἀπάστητης έδ-
 λωσαν αὐτοῖς αὐδράσιν. οἱ μάρτιοι Ιφικρέτοις Β
 τὰς μὴν τεπέρδες ἀκρωτηριαστάμνος, ἔλκαν
 κατηγάγετο εἰς τὴν κερκυραϊκὸν λιμνά, τῷ οὐ-
 αὐδραν οὐκέτη ἐκέιτο τοικτὸν ζργύειον α-
 ποτοσα, πλινθὸν Ανίπασον τῷ ζργυειτος. τὸν
 δὲ ἐφύλαξτεν, ὃς οὐ προαξόμνος πάμπολλα
 γένηματα, οὐδὲ πωλήσαν. κακόνος μὴν τὸν
 λύπης θανάτῳ αὐθαρέτων ἀποδημοντος τὸν δὲ
 διῆγον Ιφικρέτοις ἀφίκετο, κερκυραϊσσος ἐπιν-
 ταὶς δεξαμένος τῷ γένετο. οὐ τὸν μὴν ναῦτας
 γεωργεῖται τοῖς κερκυραϊοῖς οὐ πλεον διέ-
 βεφε, τὸν δὲ πελαταῖς καὶ τὸν δέποτε τῷ νεανὶ
 ὄπλοις ἔχων διέβανεν εἰς τὴν ἀκερανίαν.
 καὶ ἐκεῖ τοὺς μὴν φίλιας πόλεσιν ἐπεκφύρει, εἴ-
 τις του δεοίτο, Τούρειδος δὲ μάλα καὶ αὐ-
 δράσιν ἀλκίμοις, καὶ καρποῖς καρποῖς ἔχοσιν,
 ἐπολέμει. καὶ δέποτε κερκύρεις ναυτικὸν προσ-
 λαβὼν, χρεὸν τοῦτον τονενίκητα ναῦς, προστον
 μὴν εἰς κεφαλληνίαν πλάνσας γένηματα ε-
 πορεύεται, τὰ μὲν παρ' ἐκέντων, τὰ δὲ παρ' α-
 κέντων. ἐπειτα δὲ παρεσκεψάσεται τὴν τῷ
 δακηδαιμονίων γένετον κακῶς ποιεῖν, καὶ τῷ
 ἄλλων τῷ κατ' ἐκεῖνα πόλεων πολεμίων οὐ-
 σῶν τὰς μὲν ἐθελούσας προσλαμβανόντων, τοῖς δὲ
 μὲν πειθομένοις προλεμεῖν. ἐγὼ μὲν δὲ τούτων
 τὴν δρατηγίαν τῷ Ιφικρέτοις οὐχ ἥκιστα ε-
 παγμα, ἐπειτα καὶ δέποτε προελέσθαι κελδοσα
 ἔσται Καλλίρατόν τε τὸν δημιούρον, οὐ
 μάλα διπτήδειον ὄντα, καὶ Χαβείαν, μά-
 λα δρατηγέν νομίζοιμον. εἰ τε γένος Φενίμοις
 αὐτοῖς ἡγούμενος εἴη, συμβούλους λαβεῖν εὔ-
 λετο, οὐ φέρεν μοι δοκεῖ Διονοσίαδας.
 εἰ τε αὐτίπαλοις νομίζων, τότε Θρασέως, μή-
 τε καταρράδυμεν μήτε καταμελῶν μη-
 δεν φάγεαθαι, μεγαλοφεργοιώντος εφ' ἐσ-
 ταῖς τούτοις μοι δοκεῖ αὐδρός εἴη. κακεῖνος μὴν

Melanip-
 pus ceteris
 prudētior.

Athenien
ses rursum
pacem fa
cere conan
tur.

fuerere tūc ab eo gesta. Ceterum Athenien- A
ses, ut electos Bœotia Platæenses, reipubli-
cæ suæ amicos, ad se confugere; præterea-
que Thespenses suppliciter orare vide-
bant, ne se patria carere paterentur: non
iam illi quidem Thebanos laudabant, bel-
lum tamen eis ne facerent, partim vere-
cundia præpediebantur, partim rebus id
suis haud conducere statuebant. Verum
postea, quam eos cernebat bello Phocen-
ses persequi, amicos reipublicæ suæ vete-
res; itemque urbes euertere, quæ & fidem
in bello aduersus barbarum regem gesto
summam sibi declarassent, & ipsorum a-
amicitia tenerentur; non amplius horum
facinorum esse participes volebant. Qua-
propter ex eo tempore plebiscito de pace
ineunda factō, primum Thebas legatos
mittunt, qui Thebanos hortarentur, ut si
quidem ita videretur ipsis, ineunda pacis
causa se Lacedæmonem sequerentur: de-
inde suos Lacedæmonem ire iubent, in
quibus lecti fuere Callias **Hipponici filius**,
Autocles Strombichidæ, Demostratus A-
ristophontis, Aristocles, Cephisodotus,
Melanopus, Lycanthus. Posteaquam hi
ad concilij Laconici principes, eorumque
socios accessissent, præsente oratore Calli-
strato, (nā quum is Iphicrati politus fuisset, se, si ab ipso dimitteretur, vel pecuniam
pro naualibus copiis missurum, vel confe-
cturum pacem: ita tūc ex eo tempore ver-
sabatur Athenis, deq; pace agebat) ad con-
cilium inquam Laconicum, & ad socios
horum posteaquam venissent: primus ex

[†] quifacē eis Callias [†] Daduchus verba fecit, qui vir
prefert, eiusmodi erat, vt non minus ab se, quam
aut tadi- fer. Ita ab aliis laudari se gauderet. Atq; is in hanc D
cabantur Ceteru sa- sententiam dicere cepit: Ius hospitij publi-
cerdos. cum, Lacedæmonij, quod mihi vobiscum
" est, non ego primus sum consequutus: sed
" aius meus a patre quum accepisset, fami-
" lia nostræ tradidit. Quo autē animo sem-
" per erga nos patria nostra sit, itidem signi-
" ficare vobis volo. Nā ea belli temporibus
" imperatores nos creat. Rursus ubi quie-
" tem desiderat, nos pacis conciliatores ad
" alios mittit. Ego ipse bis antehac ad vos bel-
" li componendi caussa veni, ac vtraque in
" legatione perinde nobis ac vobis pacem
" confeci. Nunc tertium ad vos venio, me-
" que arbitror optimo iure mutuam recon-
" ciliationem nunc impetrare debere. Vi-
" deo enim non iam alia vobis, nobis itidem
" alia videri: sed vos æque, ac nos, euersio-
" nem Platæensium & Thespensium grauiter molesteque ferre. Cur igitur non æ-
" quum sit eos, qui eadem sunt in sententia, potius amicos inter se, quam hostes esse?

Vide Alzengau 12.
p. 265, 27.

δὴ ταῦτ' ἐπραπένει. οἱ δὲ ἀθηναῖοι, σκυπεπίω-
κάς μὲν ὄρασίς ἐκ τῆς βοιωτίας πλαταιέας
φίλας οὔτες, καὶ παλαπέφθιμές τοις αὐ-
τοῖς, ικετίδιον τοις ἡγεμονίας μὴ σφαῖς ταῦτα δὲ
ἀπόλιθας γλυπτάς, ὧχετι ἐπήκοους τὰς θη-
βαῖς, μὴ ἀπόλεμον μὲν αὖτες τὰ μὲν ὅρμον-
το, τὰ δὲ ἀσυμφόρως ἔχειν ἐδογίζουτο. κοινωνίην
γε μὲν αὖτες ὡν ἐπραπένει ὥκετι ἕπελον, ἐπει-
δὲ ὥρων ερατιδίον τε αὖτες ὅπι φίλας δρ-
χάς την πόλιν φωκέας, καὶ πόλις πιστά τ' εἰ-
βαῖ τοις τοῦ Βαρβαρευ πολέμων γε φίλας εαυ-
τοῖς αὐτοῖς ζεγκάς. ἐκ δὲ τύτων ψιφιστάμνος δ
δῆμος εἰρίειν ποιόσατο. περιτον μὲν εἰς θη-
βαῖς πορέσθες ἐπειμέναι, τοῦτον καὶ λα-
γαθίδην, εἰ βέλοιντο, εἰς λαχεδαιμονα πάλι εἰρί-
ειν. ἐπειδὴ δὲ ἔξεπειμέναι καὶ αὖτες πορέσθες. οὐδὲ δὲ
τῷ αἱρετίτων Καδμίας Ιππονίκου, Αὐτοκλῆς
τρομείχιδης, Δημοστράτος Αεισοφάντος, Αρι-
στοκλῆς, Κηφισόδοτος, Μελαίσωπος, Τλύχην-
θος. ἐπειδὲ τοις τοῦ Βαρβαρευ ποιόσατο
σλαχεδαιμονίαν γε τὰς ουμάμχοις, Καλλί- θη συμ-
πράτος δὲ δημητρέος παρέν. (τοιούτοις μάχοις
γε Ιφικρέτης, εἰ αὐτὸν αὐτός, ή γείματα πέμπει ταῦτα,
ψιν ταῖναντας η εἰρίειν ποιόσατο, γέτως αἴγι-
ησοι τε οὐκ εἰπειτε ποιέειν) τέτει δὲ τέπειδη
κατέτηντο δὲ τὰς ουμάμχοις τοις τοῦ λαχεδαιμο-
νίων γε τὰς ουμάμχοις, περιτον ελέξειν αὐτῷ θε
Καδμίας οδαίδηρος. οὐδὲ δὲ διοσμηδενῆσον
ηδεῖτο οὐδὲ αὐτός, ποτὲ διῆγεν επαιγόμην. καὶ τότε
δὴ πρέσατο οὐδὲ πατούσα. Ω αὐδρες λαχεδαιμονίων
γε τοις τοῦ λαχεδαιμονίων, διλαχεδαιμονίων
πόλις σχετίζεται ημᾶς γε τὸ δηλαδού, οὐδὲν γε τὸ
πόλεμος η, ερατιγάτης ημᾶς αἱρεταί. οὐδὲν δὲ
οὐχίας ηπιδιμήση, ειρηνοποιίας ημᾶς εἰπέμε-
πι καγκάλω περιθετε διειδητήλιον ποιέει πολέμω
καθηδυσεως, καὶ σὺ αὐτοπεραίς τοι πρεσβείας
διεφραξάμενη ημῖν ημῖν ειρήνην. οὐδὲ δὲ τοι
τονήκα, καὶ ηγεμονη πολὺ μικρότατα νῦν αὐτό-
ις μιγαγῆς τυχεῖν. ορα γέτην διῆδα μὲν οὐδὲν, διῆδα
γέτην δοκεῖται, διλαχεδαιμονίων ημᾶς τε αὐτόν θελήσεις γε η-
μᾶς την πλαταιέαν τε καὶ ηγεμονα αἱρεταί.
πῶς διηνοστεῖται εἰρήνης τὰ αὐτὰ γηγενώσκεται, φί-
λους μᾶλλον [διλαχεδαιμονίων, η πολέμους εἰδη];

κύωφερίων λόγον πάσην, μηδὲ εἰ μὴ μικρὰ τὰ δέξεφέροντα εἴην, πόλεμον αἰαρέσθαι εἰς ἐδήν κύριον μονοῖλην, οὐκ αὐτὸν τὸ θεωριατῶν εἴη μηδὲ εἰρέων ποιεῖσθαι; δικαιον ρώμη σῶν οὐ μηδὲ ὅπλα ἔπειτα φέρειν διλλήλοις ἡμαῖς. ἐπεὶ λέγει μὴ Τειπόλεμος ὁ ἡμέτερος πεφέρειν τὰ Δίμερος καὶ Κόρης ἀρρηταὶ ιεροὶ πεφέρειν ξένοις δεῖξαι, Ηρακλῆς τε τῷ οὐμετέρῳ προχρήστη, καὶ Διοσκουρεοιν τοῦ οὐμετέροιν πολίταιν, καὶ διὰ Δίμητρος καρποῦ εἰς πεφέρτην τὸν πελοπόννησον πεφέρματα διαρρήσκει. πῶς σῶν δικαιον οὐ μηδὲ παρὸν ἐλέγειε πεφέρματα, τὸν τέτταν καρπὸν ποιεῖ λαθεῖν δηώσοντας, ἡμαῖς τε οῖς ἐδάκτυλοι, μηδὲ γάρ βέλεας ὡς πλεῖστη τέτταις αὐθούσιαι διόφεντος θρέαδας; εἰ δέ τοι δικαιον πεφέρωντον οὐδὲ πολέμοις τὸ αὐθρώποις γίνεσθαι, ἡμαῖς δὴ γένη πρόχειτο μὴ αὐτῷ ὡς ψυλαγάταις ὅτους διάφερον, καταλύεσθαι διανιτὸν τάχισα. μὲν διὰ τὸν Αὐτοκλῆν, μάλιστα δοκινὸν ὄπειτερον εἴτε ῥήτωρ, οὐδὲ ἡγέρθεντεν Αὐδρες λεκχεδαμόνιοι, οὐδὲ μὴ ἀμέλλω λέγειν, διὰ πεφέρειν υἱὸν ρηθῆσε, οὐκ αὖγοντο. διλλάδοκοι μοι, οἵ πνες βέλονται οὐδὲ ποιόνται φιλίαι, ταῦτην ὡς πλεῖστον γρόνον διαλαμψεῖν, διδαχτέον εἴτε διλλήλοις τὰ αἴτια τὸ πολέμον. οὐμετοῖς δὲ μὴ φατέ, οὐδὲ αὐτονόμοις ταῖς πόλεσι γένη εἴτε, αὐτοὶ δέ τοι μέλισα ἐμποδῶν τὴν αὐτονομίαν. οὐκανθεδε μὴ γάρ πεφέρεις τοὺς συμμαχίδας πόλεσι τέττο πεφέρτον, ἀναργούσθησαν οὐδὲ οὐμετοῖς τὴν αὐτονομίαν πεφέρειν; ποιεῖδε δέ τοι πολεμίοις, οὐκ αἰακινούσιμοις τοῖς συμμαχοῖς, καὶ διπλαὶ τέτταις ἡγείσθε. οὐδὲ πολλάκις διπλαὶ τέτταις διμηνεσάτοις αἰακινάζοντος ερατεύσθενοι λεγέμανοι αὐτονόμοι εἴτε. ἐπι τοῦ διπλοῦτον ἐναπιώτατον αὐτονομίαν, κατίστητε ἐντα μὴ δεκαρχίας, ἐντα δέ τελακενταρχίας. καὶ διπλαὶ τέτταις διεχόνται διπλιμελέσθε οὐχ ὅπως νομίμως πρόχειν, διλλάδη πόλεσι διεώνται ταῖς πόλεσι πολιτεύεσθαι πόλεμοις. οὐδὲ διπλαὶ μᾶλλον, οὐδὲ πολιτεύεσθαι οὐδόνται. καὶ διπλαὶ μᾶλλον διπλεσταῖτε αὐτονόμοις ταῖς πόλεσι εἴτε, μάλιστα μηδώσκοντες ἐφαίνεσθε οὐδεὶς, εἰ μὴ ἐδοσαγενοὶ θηβαῖοι ἐκέπισθαι τέτταις πόλεων πρόχειν τε εὔστης, καὶ οἷς αὐτὸν ληπταὶ νόμοις γένεσθαι, οὐ ποιόσσοις εἴτε ταῖς βασιλέως γειματαῖς. ἐπεὶ δέ περιεργέσθε τὸν καθμεῖαν, οὐδὲ αὐτοῖς θηβαῖοις ἐπεργέπετε αὐτονόμοις εἴτε.

A Hominum quidem certe sapiētum est, ne quidem si graues sint cōtrouersiae, bellum fuscipere. Iam si prorsus etiam consentiantur, an nō mirum omnino videri debeat, nolle nos pacem facere? Quin aequum erat, nos ne arma quidem alteros alteris inferre. Nam memoriae proditum est, ex maioribus nostris Triptolemum Cereris ac Proserpinæ arcana sacra primum exteris ostendisse, nimirum Herculi summo praefidi vestro, & ciuibus vestris, † ambobus ^{Castoriis} _{Polluci.} Dioscuris. Idem frugum Cereris semina primæ omniū Peloponeso donasse fertur. Qui ergo fuerit aequum, vel vos ad eorum fruges vastandas pergere, a quibus semina ipsi acceperitis: vel nos nolle maximam illos alimenti copiam habere, quibus hoc antea donauerimus? Quod si diuinitus ita decretum est, ut bella inter homines existant: sane nos quātardissime initium belli facere conuenit, atque exortum quam fieri potest celerrime componere. Post hunc Autocles, qui orator esse sollers & acris existimabatur, huiusmodi quādam protulit: Quamquam nō ignorem, Lacedæmonij, minime iucūda vobis auditu fore, quæ dicam: tamen statuo debere illos, qui amicitiam, quam ineunt, diutissime solidam esse cupiūt, bellī caussas inuicem sibi monstrare. Vos autem semper liberas esse debere ciuitates dicitis, quum libertati eorum maxime sitis impedimento. Hanc enim in primis condicionem fœderatis vribus fertis, ut vos, quocumque tamdem duixeritis, sequantur. At vero quid hoc ad libertatem? Idem hostes declaratis, re prius cum fœderatis non communicata; deinde aduersus eos ducitis. Quo fit, ut sapienter numero cogantur ij, quos liberos dicitis, aduersus homines amicissimos anima ferre. Præter hæc multo maxime libertati aduersatur, quod heic Decemvirus, illic Trigintaviratus instituitis. Atque hic magistratus non vti legitime cum imperio præsint, operam datis: sed ut oppida vi retineantur. Quo fit, ut potius vos tyrannides, quam respublicæ delectare videantur. Iam quum rex Persicus ediceret, debere Græcas vrbes esse liberas: plane præ vobis ferebatis, quasi Thebanos cōtralitteras regias facturos censeretis, si non ciuitatibus singulis potestatem administratio ne legibusque suis vtendi facerent. Post ubi Cadmeam occupassetis, ne ipsos quidē Thebanos frui libertate sua passi estis.

At enim eos, qui esse amici cupiunt, ab aliis exigere non oportet, ut ex a quo & bono secum agatur: atque interim ipsos declarare, se nihil non iniuste concupiscere, modo potentiam maximam consequantur. Hæc vbi proloquitus fuisset, non silentium modo sequutum est: sed illi etiam de oratione ipsius voluptatem vni caperet, fecit; qui Lacedæmoniis infensi erat. Post eum Callistratus hanc orationem habuit: Evidem, Lacedæmonij, dicere non possum, nulla vel a nobis, vel a vobis errata profecta esse. Neque tamen ea sum in sententia, vt iis amplius vtendum esse negem, qui deliquerent. Video enim, neminem hominum perpetuo immunem a peccatis esse. Quin & hoc perspicio, nonnumquam homines maiorem prudenter copiam peccando parare: præsertim si peccatis eruditur, id quod nobis vniuerit. Itidem vobis nonnumquam video propter inique acta multa accidisse aduersa, quorum in numero est & Cadmea Thebis a vobis occupata. Nam quum modo summo in id studio incumberetis, vt ciuitates in libertatem adsereretis: vbi primū iniuria Thebani a vobis adfeti fuerūt, rursus vniuersæ illorum partes sequutæ sunt. Quapropter equidem bona in spe sum, futurum: vt edicti, libidinem habendi nimiam minimæ fructuosam esse, deinceps in amicitia mutua colenda æquiores sitis. Nam quod illi, qui pacem hanc impedire volunt, falso criminantur; venisse nos huc, non exceptum amicitiam vestram, sed quod vereamur, ne cum pecuniis Antalcidas a rege redeat: hi homines quas nugas agant, velim cum animis vestris expendatis. Rex enim perscripsit, vniuersas in Græcia ciuitates esse debere liberas. Hac in parte quū nos idem & dicamus, & faciamus; quid causæ fuerit, quamobrem a rege nobis metuamus? Regemne quis arbitratur magis pecuniarum impensis aliorum opes amplificare velle potius, quam sine sumtu suo ea, quæ esse ex resua maxime statuat, sibi ipsi effecta date? Verum esto: quam obrem tamdem huc venimus? Ob inquam quidem certe non venisse nos, intelligi getis facile: si, quæ in hoc tempore sit potest, nostra mari, quæue terra, respexeritis. Quid igitur est caussæ? Nimirū liquido patet, plerosq; sociorum ea designate, quæ neque nobis grata sunt, neq; vobis placeat. Præterea lubeter vobis ea, quæ recte a nobis animaduersa sunt, indicauerimus: idque propterea, quod & ipsi nos conseruaueritis.

Adiūtē τὸς μέλλοντας φίλους ἔσεσθαι, οὐ τῷ τῷ ἄλλον μὴν αἰσιοῦ τῷ σικῶν τυγχάνειν, αὐτοὺς δὲ ὅπως αἱ πλέσα διώσῃ, πλεονεκτοῖς φάγεσθαι. Ταῦτα εἰπὼν, σιωπῶν μὴ τῷ πόντῳ ἐποίησεν, ἀδομήνος δὲ τὸς αἴσθομένος τοῖς λακεδαιμονίοις ἐποίησε. Μὲ τύπον δὲ Καλλίστρατος ἐλεῖται. Αλλ' ὅπως μὴ, ὡς αἴσθρες λακεδαιμονίοι, σὸν ἐπεζήνηται αἱρέτηματα καὶ αἱ ήμέραι αἱ ημέραι, ἐγὼ μὴ σὸν αἱ ἔχει μοι δοκῶ εἰπεῖν: οὐ πούτοι οὐ βιττογνωμοῖ, οὐ τοῖς αἱρέτημοις γοργεποτέ ξεπέσον. ὥρα γέρε τῷ αἱρέτων οὐδένα αἱρέτηματα διφαττεῖται. Δοκεῖτο δὲ μοι καὶ διατορεῖται σίοτε γίγνεσθαι αἱρέτημοις αἱρέτημοντες, ἀλλως τεχνέαν καλεσθῶν τῷ τῷ αἱρέτημάτων, οὐ ημεῖς. καὶ οὐδὲν δὲ ἔχω γέρα τῷ τὰ ἀγνομοῖς τοσαρθέντα ἔστι οὐτε καὶ πολλὰ αἰτιτα πηγούμενα, οὐτε καὶ η καταληφθεῖσα στήσας καθημένα. νῦν γεννῶ οὐ εἰσουδάσσατε αἱρέτομοις τὰς πόλες γίγνεσθαι, πᾶσαν πάλιν, ἐπεὶ ηδικήθησαν οἱ γιγάντοι, ἐπτέκτοις γεγίγνεσθαι. οὐτε πεπαιδευμένος ἕκεινοις, οὐ διπλεονεκτοῖς αἱρέτοις δέστη, νῦν ἐπίγειο πάλιν μετεῖσος στῇ πολέσι διλήσθε φιλία γίγνεσθαι. αἱ δὲ βουλέρηνοι πίνεις διπλεῖται εἰρηνίειν, Θαβάλλοις, οὐ πίνεις οὐ φιλίας δεόμενοι, διλάδα φοβούμενοι, μητι Αιταλοίδας ἐλθεῖχον τῷ βασιλέως χειματα, τῷ τῷ τῷ πολέμῳ. σιδηριάτηται, οὐ φιλαρεῖσθαι. βασιλές μὴν γέρδηπον ἔχειται, πάσας τὰς στῇ πόλεσι πόλεις αἱρέτομοις ἔτι ημεῖς δὲ ταῦτα σκείω λέγοντες τε καὶ πορεύοντες, πάτη φοβούμενοι βασιλέας; ή τοτε οὔτε τις, οὐ σκείως χειματα αἰδαλώσας, ἀλλοις μεγάλους ποιοσαμέλλον, ηταῖν δαπάνης, αἱ ἔντω αἴεισα ἔτι, ταῦτα ἔσται πεπορεύεσθαι ; εἶτε. τί μεν η παρακελμέσται μὴν σῖν * σὸν διπορευούντες, γνωίτε βόειον, εἰ μὴ βγλεσθε πολέσι τὰ κατέλασται ιδόντες, εἰ δὲ βγλεσθε πολέσι τὰ κατέλασται παρέστη, τί μεν δέστη, δέδηλον, ὅπερ εἰ τούτοις μέχοντις εἰπεῖσθαι πάτηθεσι ημῖν, η οὐδὲν αρέσα. Ιστός δὲ βγλεσί μὴ δέστη, οὐ δένεται περιεστάτηται ημᾶς, αἱ ὄρθως ἔγωγε μηδέποτε.

A Iam si utilitatis etiam facienda mentio est, vrbes vniuersæ partim nobis, partim vobis addicte sunt; & in singulis alij Lacedæmoniorum, Atheniæsium alij partibus fauent. Itaque si nos ipsi amicitiam ineamus, unde tamdem quidquam nobis exspectandum merito sit rei molestæ? Nam si vos amici nobis sitis, quis terra nos possit lædere? quis item mari detrimentum rebus vestrīs adulterit, si nos amicos habeatis? E nimuero semper & oriri, & rursum componi bella, nemō est qui nesciat: nos ipsi si non modo, tamen aliquando pacem expectemus. Cur igitur id tempus exspectemus, quo vieti malorum multitudine deficiamus, ac non potius quammatutrim pacē faciamus prius, quam malum aliquod immedicabile oriatur? Evidē nec illos laudo, qui quum in certaminibus potiti sunt victoria sæpius, atque etiam gloriam retuleré, adeo tamen contentiosi sunt; ut prius non desistant, quam vieti, exercitationem omnem abiificant: nec item aleatores, qui bus si vnum aliquid ex animi sentētia lucedat, de duplo talos iaciunt. Nam pleros que horum video extreñam ad inopiam redigi. Quæ quum & ipsi perspiciamus, in eiusmodi certamen haudquaquē descendamus; ut omnia vel consequi, vel amittere velimus: quin potius dum vires integræ sunt, fortunaque utimur prospera, amicitiam inter nos contrahamus. Ita enim & nos vestra opera, & vos nostra longe ampliores, quam superioribus temporibus, in Græcia erimus. Posteaquam hi præclare disseruisse visi fuissent, etiam Lacedæmonij decreto sanciunt, pacem hāc accipientiam esse condicionibus huiusmodi: Vt Conditiones pacis initiae. præfectos suos ex vrbibus educerent: exercitus tam maritimos, quam terrestres dimitterent: vrbes libertate frui sinerent. Si quis aliquid aduersus hāc designaret, posse quemuis vrbibus per iniuriam oppressis opem ferre, qui quidē velit: si quis autem nolit, eum ^{Lectio} + sacramento ad ferendum affectis iniuria suppetias, minime teneti. Secundum hāc Lacedæmonij tum suo, tum sociorum nomine iusurandum præstiterunt: Athenienses autem, eorumque socij, singuli suarum rerum publicarū nomine. Quumq; Thebani etiam inter vrbes alias, quæ sacramentum præstiterant, nomen suum professi fuissent: postridie reuersi eorum legati petebant, uti mutata scriptura, pro Thebanis substitueretur iurasse Bœotos. Respondebat iis Agesilaus, nihil mento confirmassent, & fuissent professi. Quod

Agelstaus si fœderis participes esse nolle, deleturum A
Thebanos se nomen ipsorum aiebat, si quidem ita iu-
excludere federe. Hoc modo ceteris pacem facien-
fudere. berent. Hoc modo ceteris pacem facien-
Plut. Agelst. tibus, quum Thebanorum in caussa tan-
p. 111 b. tum controuerteretur : arbitrabantur A

tum controuerteretur : arbitrabantur Athenienses , exspectandum nunc esse , vt Thebani decumarētur , vti quidē ferebatur . Quin & ipsi Thebani mæsti protinus discedebant . Post hæc deducunt præsidia ex vrbibus Athenienses , ac Iphicratem vna cum classe reuocant , eumque cogunt omnia restituere , quæcumque post sacramento confirmatiū Lacedæmoniæ fœdus cepisset . Itidem Lacedæmonij ceteris ex vrbibus præfectos , cum præsidiis , educebant : excepto Cleombroto , qui Phocenium in finibus copiis præerat , & quid fa-

Plut.-Aggr. II
p. 1117.

Æquissimam Prothoientiam explosiatur. Plut. Agesil. p. in 7. 1118. etiam quærebat. Heic quum sententiam dixisset Prothous, videri sibi dimittendas esse secundū iuris iurandi formulam copias, ac significādum passim ciuitatibus, ut singularē tantum conferrent in fanum Apollinis, quantum quæque vellet: ac si deinde quis urbi libertati officeret, rursum excitandos esse socios, quicumque libertatem defendere suis auxiliis cuperent, atque ita ducendum aduersus hostes exercitum: quod existimaret hoc modo tum deos maxime propitos futuros, tum urbes ipsas haud grauatis ista laturas: auditis iis, cōciliū publicum nugas hominem age-

Inclinationis potestie re censuit, quod iam a numine agitabatur, ut credi par est: simul Cleombroto denū-
Laconice tiāt, minime copias dimitteret, sed quam-
initium. minus aduersus Thebanos duceret, ni

¶
Lectio
marginis primum aduersus Thebanos ducet, in ciuitatibus libertatem restituerent. Nam is postea, quam pacem esse factam audierat, miserat ad Ephoros interrogatum, quid sibi faciendum esset. Mandant illi, ut Thebanis bellum faceret, nisi ciuitates Bœoticas libertate frui sinerent. Itaque quum animaduertisset, tantum abesse, ut liberas Bœoti ciuitates esse permetterent, ut non dimissis copiis, † etiam contra Cleombrotum suos in aciem educerent: ita demum in Bœotiam cum exercitu pergit. & qua quidem eum irrupturū e finibus Phocenium in suos Thebani arbitrabantur, non irrupit: sed via montana, ea que im prouisa per Thisbas prefectus Creusim peruenit, ac vna cū oppido triremes Thebanorum **xii** cepit. Quibus rebus gestis, a mari ascendens ad Leuctra, Thespensium in finibus, castra locat. Ei castra sua Thebani aduerso in tumulo, non magno ex intervallo, opponunt; quū sociorum copias, ex-

εχοίτες συμμάχοις, ἀλλ' οὐ τὸν βοιωτού. ἐντα
δὴ τῷ Κλεομβρέτῳ οἱ μὲν φίλοι πρεσβύτεροι
τε, ἔλεγον ὡς Κλεόμβρολε, εἰ διφόρος τὸν θυ-
ταῖς αὐτὸν μάχης, κινδυνεύοις τὸν πό-
λεων τὰ ἔδαφα παθεῖν. αἴρουσθονται γέρο-
ντοι, καὶ τότε εἰς κινδύνον κεφαλὰς ἀφίκειν
οὐδὲν τὸ χάραξ τῷ θυταῖον ἐδίνωσας, καὶ οὐ
ὑπερεντραΐζων, ἀπεκράδησεν ἐμβολῆς, Α-
γνοιλάσσονται εἰς ἐμβάλλοντος ψεύτη τὸν κινδυνόν.
εἰς τὸν διών σπεύσκηδην, οὐ τὸ πατερίδος θη-
τηνοῦς, ἀπέτονται τὸν τὸν αὐτὸν. οἱ μὲν φίλοι
τιανταὶ ἔλεγον, οἱ δὲ στρατίοι νῦν δὴ ἔφασαν,
δηλώσας οὐδὲν, εἰ τοὺς οὐτι κινδεταὶ τῷ θυταῖον,
ώσαρτο λέγει. οἱ μὲν δὴ Κλεόμβροτος τιανταὶ
αὐτῶν παραξώσατο τῷρος θύμαχον συνάπλιν.
τῷ δὲ αὐτῷ θυταῖον οἱ πρεσβύτεροι ἔλεγοντο,
ώσει μὴ μάχοντο, δηποτέσσιντο μὲν αὐτοῖς
οἰκίδες αὐτῷ πόλεις, αὐτοὶ δὲ πελοποννησιν πε-
τεῖν, οὐδεγίζοντο κράσαν τῷ μάχοιν τοις δηπο-
τεῖνοι, οὐ πάλιν φθύγειν. πρέστερος τούτοις πα-
ρεδίρρειν μὲν τὰ μέσα τοῦ θυταῖον τοῦ μάχοντος οὐ λεγό-
μενος, ωσδεοις οὐτοῖς λακεδαιμονίοις τοῦ θυταῖον,
ἐνταῦθα τῷ μάχοντος μάχης, οὐδὲν μάχης, οὐ πολύγλω-
λετος τῷ πόλεων αὐτοῖς, ωσοὶ τε γεωπόν-
τες αὐτόματοι αἰεώργευτο, αὐτοῖς λέγοντειν,
ώσιντοι οἱ θεοὶ φαγούσιεν. τοιούτῳ Ηερκλείῃ καὶ
τὰ ὅπλα ἔφασαν ἔφασαν, ωστῇ Ηερκλέοις
εἰς τὸ μάχην ἔξωρηντιδί. οἱ μὲν δὴ πίνεις λέ-
γονται, ωστῶντα πόλεις τεχνάσματα οὐ τῷ
ἀροεικέτων. εἰς δὲ διάντη μάχην πόλεις τε
τεχνάσματα τοῖς μὲν λακεδαιμονίοις ἐγίγνετο, τοῖς δὲ
πόλεις τοῖς τὸν πόλεις καταρροῦσι. οὐ μὲν
γέροντες μέτρον τῷ Κλεομβρέτῳ τελε-
ταῖα βελτίωνται τὸ μάχης. τοιούτη μεσημβεία
τελεταῖαντων, καὶ τὸν οἶνον παρεχεῖναί τι αὐ-
τὸν τέλεγετο. ἐπεὶ δὲ ὁ πλάσιον ἐκάτεροι,
καὶ πρεσβύτεροι [ηδη] * ἀνδροί οὐ μάχην ἔσσοντο,
τορβατον μὲν ἀπέναντι ὥρην μέντοντες ἐπειδή θυταῖον
εραΐζομεν τῷ τινὶ αἰρομένη παρεσκευαστῶν,
priū excedere de Bœotorum exercitu incipiūtij, qui forū terum venaliū parauerāt,

A tra Bœoticas, omnino nullas haberet. Heic quum ad Cleombrotū amici accessissent: Si Thebanos, inquit, hinc non commisso pœlio, Cleombrote, discedere passus fueris: periculum erit, ne te extremo patria supplicio multet. Repetent enim hoc quo que memoria, non vastatos abs te Thebanorum fuisse fines id temporis, quum ad Cynoscephalas venisses: & quod deinceps suscepta aduersus eos expeditione, prohibitus aditu fueris, Agesilao semper in eorum fines per Cithæronem irrumpebat. Quapropter si tua tibi curæ est incolimitas, si patriæ videndæ desiderio tangaris: in hostem modo tibi pergendum erit. Huiusmodi amicorum erat oratio. Qui autem a Cleombroto dissidebant: Nunc ostendet, aiebant, Thebanisne reuera faciat, ut perhibetur. Haec quum Cleombrotus audiret, ad committēdam pugnam irritabatur. Contra, Thebani quoque proceres ratiocinabantur, si pœlio nō decernerent, ab ipsorum fide discessura finitima oppida, sequuturamque Thebartum obſidionem. Iam si cōmeatum populus Thebanus nullum habiturus esset, periculum fore, ne ipsa sit eis vrbs etiam aduersatura. Quamobrem colligebant secum, ut qui plerique antehac exſulassent; satius esse, pugnando mortem oppetere, quam rursus in exſilium eiici. Præterea non nihil eis ad- debat animi quoddam † oraculum, quo ferebatur, eo loci Lacedæmonios cladem perpessuros; quo virginum illarum monumentum esset, quæ ob illatum sibi vi stu- prum a Lacedæmoniis quibusdam, seipſas interemisse perhibetur. Atque hoc ipsum ^{t De hoc d.} monumentum ante pugnam Thebani or- ^{raculo; mo-}
nabant. Et nuntiabatur iisdem ciuitate, ^{numento;} fana vniuersa sponte sua se aperuisse; ipsaſ- ^{tataque his-}
que sacerdotes dicere, portendi victoriam ^{fioria, con-}
diuinitus. Ferebatur etiam, de Herculis ^{sule Pausa-}
fano arma euauisse; quasi ad pœlium ^{metarium}
Hercules profectus esset. A nonnullis ta- ^{Bœoticum.}
men proditur, reipublicæ præfectorum ^{prodigia}
hæc omnia fuisse commenta. Lacedæmoniis autem aduersa ad hoc pœlium ^{Læstricæ}
accidisse omnia constat, quum quæ a ^{pugnam}
Thebanis fierent, præclare fortuna ver- ^{precedente.}
teret omnia. Nam Cleombrotus a prandio ^{is partib.}
de pugna postremum deliberabat. Et quia largius in meridi biberant, ferebatur etiā ^{potior fue-}
ipsos a vino fuisse non nihil incitatos. Post ^{rit Theba-}
eaquam vtrique armis se munirent, iamq; ^{norūm con-}
cuius pateret, cōmittēdam esse pugnam: ^{dicio.}

itemque nonnulli calones & alij, qui pugnare nolebant. Tum vero itinere flexo circum euntes Hieronis stipendarij cum Phocensium cetratis, ac quibusdam Heracliensibus, Phliasiiisque equitibus: discedentes adoriantur, & ad suos reuerti cogunt, fugientes ad ipsa Bœotorum usque castra persequuti. Quapropter Bœotorum exercitus ab ipsis hostibus longe redditus est tum amplior, tum numerosior, quam prius. Deinde Lacedæmonij, quod locus inter utrasque copias interiectus campestris esset, equites prima in acie ante phalangem collocabat, quibus equites itidem suos Thebani opponebant. Erant autem equestres Thebanoru copiæ partim propter gestum aduersus Orchomenios, partim aduersus Thespenses bellum exercitatae: quū id temporis Lacedæmoniorum equitatus ignauissimus esset. Nam equos opulentissimus quisque alebat, quotiesque delectus haberentur, veniebat is, qui militia destinatus erat; acceptoque tum equo, tum armis, qualiacumque ramdem suppeditarentur, in expeditionem subito properabat. Præterea milites equis erant impositi, qui & corporibus essent maxime imbecillis, & gloriae cupiditate non admodum ducerentur. Atque huiusmodi tunc erat utriusque partis equitatus. Ceteru perhibebatur, Lacedæmonios phalangem manipulis in ternos explicatis duxisse: quo fiebat, ut ipsorum acies tantum milites XII esset defera. Thebani contra, sic aciem suam densauerant; ut in latitudine non pauciores l scutatis essent. Nam ratiocinabatur futurum, ut illa hostilis aciei parte victa, quæ circum regem esset, reliqui facile superarentur.

**Clades La
cedemonio
rum ad
Lentira.** Posteaquam mouere Cleombrotus in ho-
stem cepisset, primum etiam ante, quam i-
psius copiæ sensissent, eū aduersus hostem
ducere, iam confixerant equites; inq; hoc
cōflictu Lacedæmoniorum equitatus cito
succubuerat. Itaq; is fugiens, in suos gra-
uis armaturæ pedites irruerat. Præterea
Thebanæ cohortes in eosdem impressio-
nem faciebant. Nihilominus copias Cle-
ombroti ab initio superiores in pugna fuī-
se, vel de hoc aliquis argumento certo a-
nimaduertere possit. Non enim tollere
Cleombrotum, viuumque deportare ex-
traaciem potuissent; si non id temporis ij,
qui ante ipsum dimicabant, superiores ex-
stitissent. At posteaquam & ipse, & Dino
Polemarchus, & Sphodrias, vñus ex illis,
que filius Cleonymius cecidissent: & equites

*† Consule
Notas.*

οὐ τε ἀλλοι, τὸ τὸ οὐχ λευ ωδούμενοι, αἰνεῖσθαι
ρηνοι τοῦ τὸ διωνύμουντες τῷ λαχεδαιμο-
νίων, καὶ εἴρων τὸ δέξιὸν ωδούμενον, στέκεινται
θρυσσοῦ πολλῶν τε θεωτῶν, καὶ ιαπυλίοι, ἐπει
διέπει τὸ πάθειν, καὶ τοφεῖ τὸ γραπτόπεδον ἔτυχεν
ἔστι αὖτις. Ἐγεντο τὰ ὄπλα τῷ χώραι, ἐνθεν ὡρ-
μενοι, (ιδὲ μήτοις ποδύσις οὐ διπέδω, δλλὰ
ποφέσορθια μᾶλλον τὸ διγραπτόπεδον) σὺ δὲ
τότου ποσαὶ μὴ πινες τὸ λαχεδαιμονίων, οἱ ἀ-
Φορητοὶ τὸ συμφορεῖν γούμενοι, τούτοις πάμοι
ἐφαρμογεῖναι καλύψειν ισταναι τοὺς πολεμίους, ή
τέστιν νεκρός μὴ τασσόντος, μηδὲ οὔτε μά-
χην πιστεῖνται αὐτοφεδαμ. οἱ δὲ πολέμορχοι, οἱ
ρεμίτες μὴ τὸ συμπόμπων λαχεδαιμονίων τε
θρυσσαὶ εἵνεχατο, ὥραντες δὲ αὐτῷ σπερ-
νατῷ ὅντων τὸ ἐκφέρειν πεπλακόσιων τεθυνταί
πεπειλεβαστίους, αἰδανόντοι τὸ τὸ συμμά-
χους πονταὶ μὴ ἀνύμως ἔχοντας πρὸς τὸ μά-
χαλόν, εστὶ δὲ οἵσις αὐτῷ σοσσὲ αὐτομάντες παγε-
γνησηντείων, συλλέξασθε τοὺς διπέκτειντα ποτε
ἔσουλαδύοντο, τὸ γένον ποιεῖν. ἐπειδὲ πᾶσιν ἐδόκει
τασσόντος τούτου νεκρός αὐτοφεδαμ, γάτω δὲ
ἐπειμέταν κήρυκες πεπειλεβαστίους. οἱ μήτοι Ιη-
σαῖοι μὲν ταῦτα τὸ πάτερον εἴσπαντο, καὶ τὸ τὸ
νεκρός τασσόντος απέδοσαν. γνωμήν τοι δὲ
τότων, οἱ μὴ εἰς τὸ λαχεδαιμονίουντα αἴτελαν τὸ
πάθος αὐτοκριταῖ, γνωμοπαγματίων τούτων τὸ
πελεύτας, καὶ τὸ αὐτοκριτό γρεγούειδον ὄντος.
οἱ δὲ ἐφεροι επειδὲ πεποιησαν τὸ πάθος, ἐλυποῦ-
το μὲν, ὡς τοῦ οἴμην αἰάβειν τὸ μήτοις γρεγούεικε
εἰκόνη γαγον, δλλὰ οὐδεγκανίσαται εἰσιν. καὶ τὰ μὲν
οὐόματα πεποιησαν τὸ οἰκείους ἐνέδου τὸ τεθνεώ-
πων απέδοσαν. πεποιησαν δὲ τὸ γνωμήν μὴ ποιεῖ
κραυγὴν, δλλὰ σιγῇ τὸ πάθος φέρειν. τοῦ δὲ οὐτε-
ραία τὸ ὄρασιν, τὸν μὲν εἴτε θνατοῖοι πεποιησαν,
τὸν δὲ οὐτε θνατοῖοι πεποιησαν, λιπαροῖς καὶ φαερῶν αὐτοτρε-
φοι μὲν τὸν δὲ οὐτε θνατοῖοι πεποιησαν, οὐδίτις
αὐτοῖς, τόπους δὲ οκυθρωποὺς καὶ λαπτίνους πε-
ποιησαν. σὺ δὲ τόπου, φρυγανὸν μὲν ἐφαγον οἱ ἐφο-
ρει τοῦ τασσούποι, μόραν, μέρει τὸ τετ-
τασσόκτυπα αὐτὸν εἴπει μέρη ποιοῦντες δὲ πότε τὸ
εἰδώ μοράν μέρει τὸν πότεν λικνίας (τὸ γένος
πεποιησαν τὸν φωκέας μέρει τὸ πέτερης βιάκον-
τε αὐτὸν εἴπει μέρη ποιοῦντες δὲ πότεν εἴρηται
ποτε καταπλακτόντες αὐτολαθθεῖν ἐκέλευσον. οἱ μὲν
τοῦ Αγνούτεος σὺ τὸ δαστερίας οὐ πωλεῖνεν.

A itidemque ceteri ab hominum turbā impulsi pedem retulissent: alij Lacedæmonij, qui laeo erant in latere, premi cornū dextrum cōspicati, & ipsi loco cederent: multis denique pereuntibus quum vieti fossa, quæ ante ipsorum castra erat, superata, in armis eo loco constitissent, vnde progressi fuerant: (& habebant loco non admodum piano castra, sed potius nonnihil acclivi) tum vero nonnulli ex Lacedæmoniis erāt, qui non ferendam hanc cladem arbitrarentur, ideoque dicerent haudquam permittendum hosti, vt tropæum statueret, tollendaque mortuorum cadavera nō per indurias, sed commissō cum hostibus prælio. Verum polemarchi, quod ex uniuersis Lacedæmoniis prope cīc occubuisse cernerent, atque etiam de tōcc Sparanis (tot enim istic fuerant) cccc periisse: præterea socios omnes animaduerterent minime ad pugnandū alacres esse, ac non nullos ex eis id, quod accidisset, haud grauatim ferre: collectis hominibus maxime idoneis, quid agendum esset, deliberabāt. Posteaquā omnes censuissent, interfectorum cadavera per indutias esse tollēda: caduceatorem mittunt, qui de indutiis agebat. Secundum hæc Thebani tropæum excitant, ac per indutias mortuos reddunt. His actis, venit Lacedæmonem clavis nūtius, idq; die ultimo ludorum, qui a nudis exhibebantur, quum iam chorus virilis ingressus esset. Ephori de clade certiores rediti, erant illi quidem in mærore, idq; necessario, mea fane sententia: non tamen chorū exire iubebāt, sed peragendi muneris copiam faciebant. Deinde nomina D interactorum propinquis tradunt, simulque mulieribus edicunt, ne clamorem tollerent, sed tacite calamitatem hāc ferrent. Postridie cernere erat illos, quorū propinquū occubuerāt, hitidos ac lātos in publico versari: quorum autem cognari superstites esse nuntiati fuerant, per paucos vidisses, eosque vultu tristi ac dejecto obambulantes. Secundum ea delectus Ephori reliquarum cohortium habebant, usque ad illos, qui annum a pubertate XL excesserant. Præterea quosdam mittebant eiusdem ætatis ex iis etiam cohortibus, quas domi non habebant. Nam ante prælium hoc, suos aduersus Phocenses militatum miserant omnes, quotquot annos XXXV a pubertate exegerant. Iussi denique sunt & illi militatum ire, qui vt magistratus quosdam obirent, domi relicti fuerant. Necdum adhuc Agesilatus conualuerat,

*Archida-
mus Agen-
tai filius,
copiae pra-
ficiuntur.* Quapropter Archidamum eius filium res
publica suis copiis præfecit. Ei se perlub-
beter hac in expeditione Tegeatæ adiun-
gebant, quod adhuc ij, qui Stasippo duce
Lacedæmoniis fauebât, superstites essent,
neque parum in republica sua possent. Iti-
dem Mantinei validis cum copiis, de vicis
ipsorum collectis, hac in expeditione se-
quebantur; quod ab optimatibus regeren-
tur. Præterea Corinthij, Sicyonij, Phliasij,
Achæi alacriter admodum sequebantur,
aliis etiam ciuitatibus milites suos mitten-
tibus. Triremes quoque tum a Lacedæ-
moniis ipsis, tum Corinthiis instrueban-
tur; simûlque Sicyonij rogabantur, ut & i-
psi quasdam instruerent, quibus Lacedæ-
monij copias suas transportare cogitabât.
Hinc Archidamus exta de traiiendo ex-
ercitu consulebat. Thebani vero statim a
pugna nuntium coronatum Athenas mit-
tunt, perque hunc tum victoriæ magnitu-
dinem exponunt, tum ad ferendum opem
Athenienses hortabantur. Aiebant enim,
posse modo a Lacedæmoniis exigi poenas
eorum omnium nomine, quæ aduersus i-
psos designassent. Forte tū Senatus Athe-

*Atheniens
fium erga
Lacedemo-
nios com-
misero.* pros delignant. Forte tu Schatus Itha-
niensis in arce sedebat. Is quum de re tota
certior factus esset, perquam grauiter mo-
lestisque casum hunc ferebat, id quod ab
omnibus animaduerti poterat. Quippe
nec ut hospitē excipiebat hunc nuntium,
& de auxiliis respondebant omnino nihil.
Itaque quum nuntius Athenis hoc modo
rediisset, magna cum festinatione Theba-
ni ad Iasonem, quem habebant socium,
mittunt: eumq; cohortantur, vti opem i-
psis ferret. Nam secum ipsi, quo res euasu-

*Iasonis
Thessali
celeritas.* ra esset, dispiciebat. Is confestim expediri
ttiremes iubet, quasi mari latus cis esset
suppetias. Interim ipse sumtis secum mer-
cenariis copiis, & equestribus, quas alebat,
tametsi Phoceses bellum implacabile ad-
uersus ipsum gererent: terrestri tamen iti-
nere in Boeotiam profectus est, citius qui-
busdam in urbibus visus, quam quo per-
geret nuntiatum esset. Idem prius, quam
colligi copię vnde cumque possent, procul
euaserat: quā quidem re declarabat, sāpe-
numero ea, quā geri debeāt, celeritate fa-
cilius, quā vi perfici. Posteaquam in Boeo-
tiā venisset, ac Thebani tēpus oblatum
esse dicerent idoneum, quo Iason de supe-
riori loco mercenario cum milite; ipsi ex
aduerso Lacedæmonios inuaderent: ab

hoc eos ille instituto auertit, quum moneret,
in id periculum se rursus coniicerent, quo ve
» adcpui essent, amitteret: An nō videtis, inquit

εἰν αἰαῖκη ἐγένετο, ἐκρεπήσατε; οἴεται δὲ γένετο
καὶ λαχεδαιμονίος αὐτοῦ, εἰ αἰαῖκαι ζωντο σκληρέ-
ας τὸ ξύν, ἀπονοθέντες οὐκέτι χάραξτο. καὶ θεός
οὗ, τοῖς ἔοικε, πολλάκις χάραξτος μὲν μικρός,
μεγάλος ποιαντος τοὺς οὐκέτι μεγάλους, μικρός. τοὺς
μὲν δὲ θυσίαίς τοιαῦτα λέγοντας ἀπέβησε τὸ οἰ-
κείνων αὔριον. τοὺς δὲ αὖτις λαχεδαιμονίος εἶδο-
σκεν, τοῖς μὲν εἰποτοιμένον τράπεζαν μετοι-
κηκός. εἰ δὲ θηλασθέας, ἐφη, βέλεσθε τὸ γε-
ννητον πάτος, τὸ συμβολέων αἰαπανοσαμέ-
νος, καὶ μείζων γεγρυπόμενος, τοῖς αἰτήτοις διώκει-
σθαις @ εἰς μάχην ἴεναι. νοῦ δὲ, ἐφη, θύγατρος, οὐ τὸ τοι-
αῖπαν μάχων υἱοῦν εἰσίν, οὐ διφλεγέντας τοῖς φιλα-
στιμένος τοῖς πολεμίοις, μηδὲ ἐκ πορτού Σύπης αποδει-
περγῇ θεᾶσθαι. ταῦτα δὲ, ἐφη, ἐγὼ τοιαῦτα
μὴ μεγαλώσας, σῶσαι υμάς βελέμενος, εἰσὶ τὰ τὰ πα-
τέρων φιλίαν τοιαῦτας, καὶ εἰσὶ τὰ πατέρων οὐ-
μῆλεγε μὲν δὲ τοιαῦτα, ἐπορθεθεὶς ιώτας, οὐ-
πως δέ τοιαῦτα διηγέλεισθε, ἀμφότε-
ροι ἔχειν δέοιντο. οἱ μέντοι λαχεδαιμονίοις ἀ-
ποστατεῖσθαι, τοιαῦτα τοῖς τοιαῦταν ἔχει-
λασθαι. ἐπεὶ δὲ ἀπηγόρηθη, οὐτὶ εἴη δια ποιεῖσθαι,
παρηγόραντοι πολέμοις οὐ ποιήσασι τοια-
στοιαῖς ποιήσεις, οὐ τοικτὸς πορθεῖσθαις,
οὐ πως ἀμαχητῆμέρα τοιαῦτας τοιαῦτας οὐ ποι-
εῖσθαι. εἰπεὶ δὲ ἐδεῖ πηγή, τοιν καθεύδει πα-
τεργεῖταις αὐτοῖς θεοῖς, ηγάντων εὐθεῖς ἀφ' ἐπο-
ρθετος τὸ διφλεγμόνος, εἰσὶ τοιαῦτα πιτεύοντες μηδ-
λεν, ηγάντων τοιαῦτας. μηδεὶς δὲ χαλεπῶς πορεύ-
ομενος, (οἷα δὴ τὸν τοικτὸν τε, καὶ τὸ φόρωφα πιόνες,
καὶ χαλεπὸν οὖδον) εἰς αὐτὸν θεατὴς μεγαλεῖταις D
ἀφικείνεται. ἐκδέστηται τοιαῦτας ποτε Αρ-
χαδάμης τραπέζιαν. ἐντα δὴ αἰαμείνας ἔως
τοῦ οἰ σύμμαχοι ποτέ τε παρεθύοντο, ἀπῆγε
ποτὲ οὐδὲ τὸ τραπέζια μέχεται κατέβη. ἐκεῖθεν
τὸ τοιαῦτας μέχεται τοιαῦτας ποτε οὐδὲ τοιαῦτας
οὐκέτι αἴτιος αἴτιος. τοὺς δὲ τοιαῦτας ποτε
τὸ φωκίδος, οὐ μητοιτὸς μὲν τό, τοιαῦτας ποτε
εἰλε, καὶ τὸ χώραν ἐπόρθησε, καὶ πέπλειν πολλοῖς
τὸ δὲ αλλιών φωκίδα διῆλθεν αὐτοῖς μεγάλον.

επειλασθεῖσας αἴτιον τὸ εἰς οὐδεκατα, τοιαῦτας δέ
δηλον οὐ τοιαῦταν θέμενος, τὸ δηλενόν τὸ τοιαῦτο φορέμενος,
μηδὲ τοιαῦτας διαπεπλαμένος τοιαῦτας τὸ παρέδον
πορεύσσοντο δηλον τὸ έχειν διεύαμιν, μηδὲ μηδέν
εὑθυμένος, μηδὲ τοιαῦτας τὸ πράκτα, δηλον τοιαῦτον.

inuaderent: sed secum potius ipse cogitans,

A quo maxima necessitate vrgebamini? Quapropter putandum est, Lacedæmonios quoque, si eo redigantur, ut vitæ spem abiiciat, salute desperata pugnaturos. Prætereat Ne, ut quidem videtur, sæpenero volupte est eos, qui parui sunt, magnos; qui magni sunt, paruos facere. Huiusmodi verbis Thebanos, quo minus de summa rerum periclitarentur, auertebat. Ex altera parte Lacedæmonios docebat, cuiusmodi sit vinctus, cuiusmodi victor exercitus. Quod si, ait, obliuisci cladis eius, B que vobis accedit, vultis: equidem hoc vobis consilij do, ut posteaquam non nihil refecti eritis, maioremque potentiam nanteti; sic deinde Thebanos, iam inuictos, adoriamini. Nam hoc tempore scire vos volo, quosdam e sociis vestris esse, qui de amicitia in eunda cum hostibus colloquuntur. Quam obrem vobis omnino danda est opera, ut induitas impetreris. Atque hæc, inquit, ago tanto studio, quod vestrae saluti consulere cupiam: partim propter eam amicitiam, quæ patri meo vobiscum intercessit; partim quod hospes vester publicus sim. Huiusmodi quædam ab Iasoni dicebantur, quamquam hæc fortassis idcirco faceret, ut utrique inter se dissidentes ipsius opera indigerent. Ceterum Lacedæmonij, posteaquam ipsum audiissent, uti de induitiis ageret, hortabantur. Posteaquam renuntiatum esset, induitas iam esse confessas: mandant polemarchi suis, ut omnes sumta cena sese ad iter pararent, quod noctu faciendum esset, ut cum primaluce Cithæronem adscenderent. Vbi cenassent, militibus ante somnum sequi iussis, statim a vespera ducebant eos itinere, quo per Creusim pergitur; quod clandestina profectioni potius, quam induitiis vellent fidere. Confessio difficulter itinere, (quippe quod & noctu, & magno in metu, & via permolesta discederent) ad oppidum Megaricæ ditionis Egosthenæ perueniunt, ubi copias Archidamii obuias habebat. Is vero quum istic exspectasset, donec omnes socij conuenissent: exercitum vniuersum Corinthum usque abducit, inde socios dimittit, & ciues ipse domum ducit. Iason per Phocidem discedens, Hyampolitarum suburbium cepit, agrum populus est, multos occidit: reliqua Phocide sic peragrata, ut nihil amplius moliretur. Heracleam ubi venisset, Heraclienium incenia tibi deiecit; non hoc veritus, ne si tal. ceptus transitus is pateret, ditionem ipsius aliqui

Consilia
Iasonis
pax consti-
tuitur

prohiberent; quo minus in Græciam pergere posset, quocumque ipsi liberet. In Thessaliam vbi rediisset, vir magnus habebatur, partim quod lege Thessalorum dux constitutus esset; partim quod magnas stipendiariorum militum copias, pedestres & equestres aleret, easq; sic laboribus adsuetas, ut longe præstantissimi essent. Præterea maior erat eam ob caussam, quod & multos socios iam haberet, & plures ei se vellent adiungere. Denique hominum seculi sui maximus erat in eo, quod nemini esset contemtui. Posteaquam adpetiissent Pythia, denuntiabat oppidis, ut boues, oves, capras, sues alerent, seque compararet ad sacrificium. Ferebatur vero, tametsi moderate admödum oppidis singulis aliquid imperasset, tamen consequitus esse boues non pauciores quam c^o, reliqui pecoris supra c^oc^o. Præterea per præconē significari iussit, futurum victorię premium coronam auream, si qua ciuitas bouem dum pulcherrimum Deo pausisset. Etiam hoc Thessalis denuntiabat, ut ad expeditionem se pararet, quam id temporis, quo Pythia celebratur, suscepturne essent. Nam cogitabat, ut aiunt, celebritatis eius, ac ludorum moderator esse. Quid autem de sacris ipse pecuniis cogitarit, etiam nunc obscurum est. Fertur enim querentibus Delphis, quid faciendum esset, si consecratas Apollini pecunias Iason adtrectaret; Deū illum respondisse, sibi eam rem curæ futuram. Tantus vir, & qui talia tantaq; haberet in animo, quum lustrationem equitatus Pheræorum institueret, & periculum de eo facere vellet, iamque confeditset, ac responsurus illis esset, quibus aliqua in re opera ipsius opus foret: a septem adolescentibus ad ipsum accedētibus, quasi quadam in causa dissiderent, iugulatur & conficitur. Quumq; viriliter satellites ij, qui aderant, ad opem ei ferendam accurrisserent: unus adhuc Iasonem feriens, hasta percussus interficitur; alius, quum equum comprehendisset, comprehensus, multis acceptis vulneribus & ipse moritur. Ceteri paratos in equos insiliētes effugere, qui sane quacumque in urbes Græciae venirent, maxima ex parte summis excepti sunt hohoribus. Quia ex re patebat, Græcos ab eo vehementer sibi metuuisse, ne tyrannide arriperet. Mortuo Iasoni, fratres ipsius, Polydorus & Polyphro, duces creati sunt. Quumque Larissam ambo profici serentur, noctu Polydorus à Polyphrone fratre interenitus est, vñ quidem videbatur.

Α καὶ μαζόντες εἴργειεν αὐτὸν, εἰπε βάλωτο τῆς
εὐλάβδος πορφύρας. ἐπεὶ δὲ ἀπῆλθε πάλιν ἐς
τὴν Πόλιν, μέγας μὲν ἦν, καὶ μέγε θεῖος τοῦ νόμου
τετίμων ταχὺς καθεστάτη, καὶ εὔχεται μιαδοφό-
ρος πολλὰς βέφρωντες αὐτὸν καὶ πεζοὺς καὶ ιπ-
πέας, καὶ τότες ἐκπεπονημένος, ὡς αὐτὸν κεράπι-
σοι εἶναι ἐπὶ τῷ μείζων καὶ εὔχεται συμμαχοὺς πολ-
λοὺς τότες μὲν ἔδητον αὐτῷ, τοις δὲ ἐπιβάλε-
σθαι γίγνεται. μέγιστος δὲ ἦν τὸν καθαίτην,
παῖ μηδέν φένος βίκατα φέροντες ἔτι. ὅπε-
Βόιτων ἥ ποντιών, παριγγάλει μὲν τῆς πόλεως Βοῖς
Τοῦ ὅος βέφρων, καὶ αἵρετος, καὶ τοῦ θρασοκείᾳς εἰς τοῦ
αἵρετος εἰς τὸ θεοῖσαν. καὶ ἐφασαν πολὺ μετεῖσος ἄρχας καὶ
ἐκάτη πόλις ἐπαγγυομένῳ γνέσαται Βοῖς μὲν σκιάζει
οὐκ ἐλέγασσι χλίων, τὰ δὲ ἄλλα Βοσκήματα ἀν-
πλείων μέρεα. ἐκήρυξε δὲ καὶ μητέρειον χει-
σῶν τεφανον ἑσταθεὶς, εἰπε τὸν πόλεων Βοιωτε-
μόνα καλλισσον παῖ τεφροῦ Δρέψε. παριγγάλε δὲ
καὶ ὡς τραβουσομένοις εἰς τοῖς τὰ πυθαχέσιν
τετίμοις τοῦ θρασοκείᾳς εἰσεσταθεῖσα. μενοστο γέ, ὡς
Cέφασαν, καὶ τὴν πομπήγυρεν ταῖς θεῖαις καὶ τοῖς ἀ-
γάνας τὸν αὐτὸς Δικτηνάσαν. τοῖς μὲν τοῖς θεοῖς ἀντ-
ραῖς χειροῦ ὅπως μὲν μενοστο, ἐπὶ καὶ τῷ αὐ-
δηλον. τλέγεται γέ, ἐπειδηδικαίων τὸν δελφῖνον, λίτην
πίχει ποιεῖν. εἰπε λαμπαΐη τὸν τεφροῦ τεφροῦ,
Διποκίνασθε τὸν, ὅπι αὐτῷ μελίσσε. οἱ δὲ γέ
αἱρετοῦ τηλικούτος ὡν, καὶ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα διε-
νούμενος, ἐξέτασιν πεποικάσκει δοκιμασίαν
τῆς Τερραμώνιποτικοῦ, καὶ μέντοι καὶ θύμονος, καὶ φεράσαι
Διποκίνομένος, εἰπε δεόμενός τοις περισσοῖς,
Dτὸν νεανίσκοντα εὐθαῖτα περιστρόιτων, ὡς μέ-
Φερομένων τὸ ἀλλήλων, Διποσφάττεις καὶ κα-
τεχόπεις). Βοιωτούσιτων ἥ ἕρρωμάκιων τῆς πα-
εργυμομένων δορυφόρων, εἰς μὲν ἐπιτύθοιν τῆς
Ιάσονα, λέγχῃ πληγεῖς Διποσφάττεις δὲ
αἰασθάνοντα εφ' τὸ πάσου εἰκατόμην φθεῖς, καὶ πολ-
λαὶ διάμετα λαβάν, ἀπέδανεν οἱ δημοίοι α-
ιαπηδόσαντες ὅπι τοῖς τοῦ θρασοκενασμένοις τοῖς
ποιεις ἀπέφυγον. ὅποι δέ ταφίκειντο τὴν ήδων ἀφίκονται
πόλεων, τοῦτο πλεισταις ἐπιμέρη τοι. ἀπέδηλον ε-
E θύρετο, ὅπι οὐρανοῖς δοσανοῖς ἐλλινες αὐτούς, μή
τύραινος θύροιτο. Διποσφάνοντος μὲν τοι εκείνου,
Πολύδωνες ἀδέρφος αὐτούς, καὶ Πολύδων, Πα-
λοὶ κατέτηροι. καὶ οὐδὲν Πολύδωνος, πορευομένων
ἀμφοτέρων εἰς τὸ λαρίσον, οὐκτωρ καθεύδων α-
ποθίσκειν πο Γολύφρονος τὸν ἀδέρφον, ὡς ἐδίκιος

οὐδὲ θάνατος αὐτὸν δέσποιναῖς τε καὶ σὺν ἐ-
χει φαρερὰν πορφυρὰν ἐγένετο. ὁ δὲ αὐτὸν
λύφρων ἡρέει μητέρα * εὐαντον, κατεπικεν-
σατο δὲ τὴν ταχείαν πυρενίδιον ὄμοιαν. ἐν τε
γάρ Φαρσάλῃ τὸν Πολυδάμαντα καὶ ἄλ-
λους τῷ πολιτῷ ὅπτα τὸν κρετίσον απέ-
κτιψεν, ἐκ τε λαξίας πολλοῖς φυγάδας ἐ-
ποίησε. Ταῦτα δὲ ποιῶν καὶ σὺν δύοδίοις
τῷ Αλεξανδρου, ὡς πυρενίδα καταλύντος. ἐ-
πεὶ δὲ αὐτὸς παρέλαβε τὴν δέρχιαν, χαλε-
πὸς μὲν θεταλοῖς ταχὺς ἐγένετο, χαλεπὸς δὲ
θησαύροις, καὶ ἀθηναῖοις πολέμοις, ἀδίκος
δὲ ληστῆς καὶ κατέγει γένεται καὶ ταλασθαν. ποιο-
τος δὲ ὁν, καὶ αὐτὸς αὖ δύοδίοις αὐτοχ-
εία μὲν, τῷ τῆς γυναικὸς ἀδελφῷ,
Βουλῇ δὲ, τῷ αὐτῆς σκέίνεις. τοῖς περ γάρ
ἀδελφοῖς ἔζηγαλεν, ὡς οὐ Αλεξανδρος ὑπε-
βούλεις αὐτοῖς, καὶ ἐκρυψεν αὐτοῖς ἐνδον ὄν-
τας ὅλων τὴν ἡμέραν· καὶ δέσποινη μεθύον-
τα τὸν Αλεξανδρον, ἐπεὶ κατεκοίμενον, οὐ μὲν
λύχνος σκέπτοτο, οὐδὲ ξύφος αὐτὸν δέσπενειν.
ὡς δὲ ἥδετο ὄγκου τὸν εἰσίεναι ὑπὲ τὸν Αλέ-
ξανδρον τὸν ἀδελφον, εἴ περ ὡς, εἰ μὴ ἥδη
πορφύραν, ἔζεγρε αὐτὸν. ὡς δὲ εἰσῆλθον,
θησαύρασσα τὴν θύραν, εἴχετο τὸν πόταλον,
ἔως απέτανεν οὐαῖρον. οὐδὲ ἔφρα λέγεται αὐτῷ
τοιούτῳ πορφύρᾳ τὸν Αλεξανδρον γένεσθαι. τῷ μὲν πί-
νων, ὡς ἐπεὶ ἐδητε τὰ ἑαυτὸν παρικάκειον Αλέ-
ξανδρος, νεανίσκον ὑπακοει, δεκτείσαντος
λόγα, ἔζαγαντα αὐτὸν απέσφαξεν οἱ δέ πι-
νες, ὡς ἐπεὶ παῖδες αὐτῷ σὺν ἐγίγνοντο σὺν
ταῦτης, ὅπι πέμπωντες Ιωνας, ἐμνήσευτοι
Ιάσονος γυναικειαν αἰαλαζεῖν. τὰ μὲν διανάγ-
τον οὐπισουλην τῷ τῆς γυναικὸς οὔτω λέγε-
ται. τῷ δὲ ταῦτα πορφύραν, ἀγέιτο δέ
τιοφόνος οὐ λόγος ἐγράφετο, τὸ Ιοιφώνος πρεσβύτατος
οὐ τῷ ἀδελφῷ τὸν δέρχιαν εἶχε. οὐ τὰ μὲν
θεταλοῖς, οὐδὲ αἰαλαζεῖν, τὰ μὲν
τὸν σκέινον θάνατον, μέχεται τὸν τὸν Ιοιφώνου
δέρχης, δεδήλωται. οὐδὲ ἐπούδημι εἴθεν ἐ-
πεὶ ταῦτα δέσπενει. ἐπεὶ γάρ Αρχίδαμος σὺν
τῆς ὑπὲ λαβούσα βονδελας απήγαγε δέρά-
τημα, εὐθυμητέστεοι αἰθηναῖοι, ὅπιοι πε-
λεποίστοι εἴποιον. Χρειάσατο λευθῆν, οὐ τὸ
ταῦτα δέσπενειν οἰ λαχεδαγμένοις, ὡς τὸν τὸν ιωναγαγέσθαι, μεταπέμπονται τὸν πόλεα,

A Et enim morte subita, & cuius esset obscu-
ra causa, extinctus est. Polyphro imper-
ium anno uno tenuit, & administratio-
nem instituit tyrannidi similem. Nam &
Pharsali Polydamantem, aliosque ciues
octo præstantissimos interfecit, & La-
rissa multos in exsilium eiecit. Verum &
is quum talia patraret, imperfectus est ab
Alexandro, sub specie vindicandi mor-
tem Polydori, & huius tyrannidem euer-
tendi. Alexander quum imperium acce-
pisset, non Thessalis modo dux grauis erat:
verum etiam grauis Thebanis, & Ath-
eniensibus infestus, iniustusque terra & ma-
ri prædo. Talis autem quum esset, opera
quidem fratum vxoris, sed consilio tamen
eiusdem est imperfectus. Nam ea fratribus
enuntiarat, insidiari Alexandrum ipsis; id-
eoque diem totum domi conclusos occul-
tarat. Post, ubi Alexandrum ebrium ad se
recepisset, quamprimum is obdormiuif-
set, ardente lucerna, gladium eius extulit.
Quumque cunctari fratres animaduerte-
ret, quo minus ad Alexandrum ingredie-
rentur: excitaturam se dixit hominem, ni
mox rem perpetrarent. Itaque illis ingres-
sis, adtraeta ianua, tam diu pessulum tene-
bat; donec maritus imperfectus esset. Cete-
rum orta inter ipsam & Alexandrum haec
inimicitia fertur esse secundum quosdam
ex eo, quod quum amores suos, adolescen-
tem venustum, vinculis Alexander con-
strinxisset: ipsa rogante, ut eum liberaret,
eductum iugulasset. Alij quidam referunt,
quod quum ex hac vxore liberos nullos
susciperet, missis Thebas suis, vxorem
Iasoni sibi iungendam nuptiis iteratis de-
sponsaret. Haec fuisse perhibentur causæ,
quamobrem vxor ei fuerit insidiata. Ce-
terum natu maximus ex iis fratribus Ti-
siphonus imperium ad hoc usque tempus,
quo historiæ liber hic scribatur, obti-
nebat. Atque haec res Thessalicas,
quæcumque Iasoni obtigere, quæque post
mortem illius usque ad Tisiphoni impe-
rium gesta sunt, exposuimus. Nunc eo
redeo, unde ad haec sum digressus. Etenim
posteaquam Archidamus ab expeditione,
qua suis ad Leuctras ferre suppetias volebat,
domum copias reduxisset: secum ipsi cogi-
tantes Athenienses, adhuc existimare Pe-
loponesios, debere ceteros in Græcia se du-
ces sequi, & Lacedæmoniorum eo loco res
nec dum esse, quo Athenienses aliquando
redegissent: arcessunt ad se urbes omnes,

Athenien
ses pacis
auctores.

Mantine.
orum &
Lacede.
moniorum
contentio.

al. tria

Arcadum
dibid.a.

quotquot esse participes pacis eius vel-
lent, quam rex præscriptam ad ipsos misi-
set. Vbi conuenissent, decretum faciunt v-
na cum iis, qui venire in societatem vel-
lent, ut in hæc verba iurarent: Persistam in
fœderibus, quæ rex ad nos misit, ac in A-
theniensium sociorumq; decretis. Quod
si quis bellum fecerit vlli ciuitatum, quæ
iusiurandum hoc præstiterint: totis viri-
bus opem feram. Atque hoc ius iurandum
ceteris placebat omnibus, soli Elei aduer-
sabuntur, non esse cur sui iuris & liberi sint
vel Marganenses, vel Scilluntij, vel Tri-
phylij. Nam hæc oppida Eleorum esse. Ve-
rum Athenienses cum ceteris decreto fa-
cto ex regis litterarum sententia, ut pariter
& exigua & magna oppida libera essent:
mittunt quosdam sacramenti exactores,
eosque singulis in urbibus magistratus
quoque amplissimos iure iurando adstrin-
gere iubent. Itaque iuratum ab omnibus,
extraquam ab Eleis. Quæ res fecit, ut et-
iam Mantinei, quasi qui iam prorsus es-
sent iuris sui, omnes conuenirent, decre-
tumque facerent de uno oppido Manti-
neia condendo ac muniendo. Contra ve-
ro Lacedæmonij arbitrabantur, si hoc ab-
sque ipsorum consensu fieret, molestum
sibi futurum. Quapropter Agesilaum ad
Mantineos legatum mittunt, quod is vi-
deretur paternus eis amicus esse. Hic
quum ad ipsos venisset, nolebant Manti-
neorum magistratus populum ei cogere;
iubebantque, ut apud se, quæ veller, di-
ceret. At Agesilaus eis policebatur, per-
fecturum se, ut si in hoc tempore ab op-
pidi communione abstinerent; deinceps
cum Sparta consenserit, neque magnoD
sumtu moenia exstruerentur. Quum au-
tem respondissent, fieri non posse, ut ab
hoc abstineretur, quando tota res publica
canunc urbem munire decreuisset: iratus
Agesilaus discedit, quamquam aduersus
eos id temporis bellum suscipi minime
posse statueret, quod ea condicione pax
esset constituta, ut ciuitates sui iuris es-
sent. Ceterum etiam Arcadicæ quædam
urbes Mantineis suos mittebant, ince-
niuumque iuuabant exstructionem: & Elei
† x x x aut talenta conferebant ad sum-
tus, qui muro conficiendo requirenen-
tur. Atque his tum rebus Mantinei oc-
cupabantur. Ex Tegeatis vero quotquot
Callibij Proxenique partibus fauebant,
hoc agebant, ut tota Arcadica natio coi-
ret, ac quæcumque pars ipsorum in com-
munitate suffragiis superior esset, ea potestatem etiam in oppida maximam obtineret.

A ὅσῳ τὸ βουλευταῖς τῆς εἰρήνης μετέχειν, οὐδὲ βούλευτα
βασιλές κατέπεμψαν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀλλοι,
δόγμα ἐποίησαντο μὲν τῷ κριτικῷ βουλε-
υτῶν, ὅμοσαι τόνδε τὸν ὄρκον ἐμριθαντοῖς
αποδῆσις, αὐτὸς βασιλές κατέπεμψε, καὶ τοῖς
ψιφισμασι τῷ ἀδικεάσων καὶ τῷ συμμά-
χων. εἴ τοι τοῖς γραμμάτοις ὅπερ πίνα πόλιν τῷ
ὅμοσαι τόνδε τὸν ὄρκον, βούλιον πομπὴν δέ-
ντο. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πομπές ἔχασσον τῷ ὄρκῳ,
ηλεῖοι δὲ αἰτέλεσσον, ὡς οὐ δέος αἰτεόμοις
Β ποιῆσαι οὔτε μῆγος, οὔτε οκιλοστίους, οὐ-
τε τειχουλίους. σφετέρας γάρ εἴ τοι ταῦτα
ταῦτα πόλεις. οἱ δὲ ἀδικεάσων, καὶ οἱ ἄλλοι,
ψιφισματοι, οἵ τε βασιλές ἔχασσον, αἰτεό-
μοντος εἴ τοι ὅμοιως κύμης κύμης πό-
λες, οἱ ξέπεμψαν τὸς ὄρκων, καὶ σκέλε-
σαν τὰ μεντατά τέλη σε ἐπέιτη πόλες ὄρκωσαν.
καὶ ὅμοσαι πομπές, πλὴν ηλεῖον. οἱ δὲ οὐδὲ
καὶ οἱ μαντίς, οὓς οὐδὲν αὐτούμοι πομπάπασι
οὐδὲ, οὐκ ἀλλοί τοι πομπές, καὶ ἐψιφισματοί
C πόλιν τὸν μαντίδα ποιῶν, καὶ ταχίζειν τὸ
πόλιν. οἱ δὲ αὐτοὶ λαχεδαιμόνιοι ἠγοράστο, εἰ τοῦτο
αὐτὸς τὸ σφετέρας γνώμης ἔσσιτο, χαλεπὸν ε-
σεῖται. πέμποντι οὖν Αγνοίλασον πρεσβύ-
την τοὺς τὸς μαντίνεας, οἵτινες εἴδοκτοι πατειχί-
φίλοις αὐτοῖς εἴτε. ἐπεὶ δὲ αἴφικετο πομπές αὐτοῖς,
τὸ μὲν δῆμον τὸ μαντίνεων οἱ δέχοντες οἰκι-
νειλον οὐλέξαντες, πρὸς δὲ σφαῖς σκέλεσον
λέγεται, οὐτε δέοιτο. οἱ δὲ τοῦτο αὐτοῖς, εἴ τοι
νῦν θηρίων τούτων τούτων, ποιεῖν τούτοις τοῖς
λαχεδαιμονος γνώμην, καὶ μὴ δαπάνης τοῦ
χαλιναῖ τοῦ τέχος. ἐπεὶ δὲ αἰτείναστο, οἵτινες
αδικεάσων εἴτε τοιχεῖν, δόγματος γε μητρικής
πάσῃ τῇ πόλει οὐδὲ ταχίζειν, οὐ τοτε οὐδὲ
Αγνοίλασος αὐτῆς ὄρκος οὐδέν. ταχίζειν γέ-
μποτε εἴτε αὐτοῖς οὐ δικαῖον εἴδοκτο εἴτε,
αἰτεόμενα τοῖς εἰρήνης γε μητρικής. τοῖς δὲ μαν-
τίδαις οὐ πεμπον μὲν καὶ τῷ δικαδίκων πό-
λεσον τηνεσσωταχιστατες, οἱ δὲ ηλεῖοι καὶ δέ-
γκειστεια ταχεία σωματάλειτο αὐτοῖς εἰς τελευτα
E τοῦτο τοῦ τέχος δαπάνην. καὶ οἱ μὲν μαντί-
δαις τοιχεῖν. τῷ δέ γε τεχεστῷ οἱ
μὲν οὐδὲ τῷ Καλλίσιον καὶ Πρεξενον σωματά-
λειτο τοιχεία τε πάντα δικαδίκων, καὶ οἱ π-
νκών εἰς τοιχεῖον, τοτε κύριον εἴτε καὶ τούτοις πόλεσσιν.

A Contra Stasippi factio in hoc erat, ut nihil
in republica innouaretur, patriæque le-
ges vigerent. Quum autem in theatris ij,
qui Proxeno & Callibio adhærebant, in-
feriores discederent: rati, si populus con-
ueniret, longe se numero superaturos, ar-
ma efferunt. Id quum Stasippi videret fa-
ctio, armis & ipsi se muniunt, ac numero
non inferiores erant. Vbi ad manus ven-
tum esset, Proxenum vna cum paucis aliis
occidunt, ceteros in fugam actos non per-
sequuntur. Nam vir eiusmodi Stasippus
erat, qui multos ex ciuibus interfici noller.
At socij Callibij quum sub castellum Man-
tineæ vicinum portasque retrocessissent,
posteaquam nihil amplius aduersarij con-
tra eos molirentur; ita vti collecti erant,
quiescebant, iamdudum ad Mantineos
missis quibusdam, qui eos ad ferendum
suppetias hortarentur. Interim etiam cum
Stasippi factio de reconciliatione mu-
tuua colloquebantur. Posteaquam autem
aduentare Mantineos videbant, nonnulli
ex eis in murum insilentes hortabantur,
vti quamprimum opem latum accurre-
rent, simulque vt properarent, clamabant:
alij portas eis aperiebant. Stasippi factio
intellecto, quid ageretur, pér portas, quæ
Palantium ducunt, elapsi, prius in Dianæ
se fanum recipiunt, quam persequentes
aduersarij eos adsequerentur. In eo quum
se clausissent, quiescebant. At ipsorum ho-
stes, qui persequebantur eos, posteaquam
in fanum adscendissent: recto diuulso, te-
gulis eos feriebant. Illi animaduerso, qua
necessitate vrgerentur; vti ab hoc abstine-
rent hortabantur, polici se exituros. Po-
steaquam in manus hostium venissent, il-
li vinculis constrictos, & in carpentum
sublatos Tegeam auchunt: vbi vna cum
Mantineis capitis damnatos morte mul-
tant. His actis, nonnulli Tegeatæ, qui
Stasippo fauebant, Lacedæmonem fu-
giunt, plus minus i o c c c. Secundum
ea Lacedæmonij quamprimum succur-
rendum ex iurisiurandi formula statuunt
illis, qui ex Tegeatis vel occubuerint,
vel in exsilium acti essent. Itaque bellum
aduersus Mantineos mouent, vt qui præ-
ter iurisiurandi religionem armati Tegea-
tas inuasissent. Posteaquam delectusha-
bendos Ephori decreuissent, Agesilaum Plut. Agesil.
cuius exercitum ducere iubet. Con-
ueniebant iam Arcades ceteri Ascam,
et τοὺς τεγέατας. οὐ φευξὲν μὴ οἱ ἕφοροι ἔφα-
οι μὴ διὰ λόις ἀρκάδες εἰς αὐτοὺς εἰλέγοντο.

EE 2

sed quum Orchomenij non solum conti-
nenti societate Arcadica propter odium,
quo Mantineos persequerantur, nollent;
verum etiam collectas Corinthi copias
stipendiarias, quibus Polytropus præ-
rat, suam in urbem receperissent: domi Mati-
tinei manebant, ut hos obseruarent. He-
raenses & Lepreatæ cum Lacedæmoniis
aduersus Mantineos hac in expeditione
coniuncti erant. Agesilaus posteaquam
facta de traducendis copiis res sacra per-
litasset, recta in Arcadiam tendebat.
Quumque situm in finibus oppidum Eu-
tæam occupasset, ac ibidem senes, femi-
nas, pueros in ædibus reperiisset; reli-
quis, quotquot erant ætate militari, ad
Arcadum copias profectis: nihilominus
id oppidum re nulla lædebat, sed sinebat
eos urbem incolere: ac si quo egerent i-
psius milites, id emtum pretio accipie-
bant. Quod si quid eis erectum erat, quum
urbem ingrederetur, id repertum eis red-
debat. Quin & ipsorum mœnia, quan-
tum opus erat, reficiebat, dum istic sub-
sistenter, ac Polytri stipendiarios exspe-
ctaret. Interim Mantinei aduersus Or-
chomenios bellum gerebant, & a muris
quidem difficulter admodum recede-
bant, nonnullis ipsorum imperfectis: ve-
rum ubi pedem referentes Elymiam per-
uenissent, ac grauis quidem arinaturæ pe-
dites Orchomenij non amplius sequeren-
tur, Polytri autem milites audacter ad-
modum ipsos vgerent: tum scilicet anim-
aduerso Mantinei, futurum, ut ipsorum
multi iaculis configerentur, ni aduersa-
rios vi repellerent: conuersi, matum
cum persequentibus conserunt. Periit in
eo prælio Polytropus, ex reliquis fugienti-
bus imperfecti complures fuissent, nisi e-
quites Phliasij aduenissent, & equis cir-
cumactis a tergo Mantineos adgressi, a
persequendo inhibuerint. Hac re Manti-
neista, domum abierunt. Agesilaus certior
de his factus, quod minime deinceps
futurum arbitraretur, ut se mercenarij Or-
chomeniorum milites cum ipso coniun-
gerent, progrediebatur: ac die quidem
primo in Tegeatarum agro cœnabat, po-
stridie vero Mantineorum fines ingre-
ditur, ac sub montibus Mantineæ vet-
sus occidentem solem sitis castra mu-
nit. Iste eadem opera vastabat hostilem
agrum, ac prædia populabatur. Interim
Arcades illi, qui apud Aseam con-
uenerant, noctu Tegeam ingressi sunt.

Agesilaus
Manti-
neos bel-
lo adgre-
ditur.
Phl. Agesili-
us. p. 1120.

Αρχομενίων δὲ οὐκ ἐτέλεσταν καινούριον τὸ σῶμα
καθίκει, οὐδὲ τὴν πορφυρά μανιτέας ἔχει πρᾶτος.
Διὰ τὴν δεδεμένων εἰς τὸν πόλιν τὸ σῶμα
εἴθε σωματεῖ μένεν ζευκτὸν, οὐδὲ Πολύτρο-
πος πρήγα, ερδρονοίκηι οἱ μαντινεῖς τότεν ἐ-
πιμελεύμενοι. ἵρατοι δὲ καὶ λεπραῖται σω-
ερατώντο τοῖς λεκεδαμοῖσι. ὅπει τὸς
μαντινέας. οὐδὲ Αγνοίλαγος, ἐπειὶ ἐγένετο αὐτό-
πα τὰ Διαβατία, οὐδὲς ἔχει τὴν τὴν
διαβατίαν. καὶ καταλεγόντων πόλιν ὄμοιοῦ-
σαν θεαταῖς, καὶ διάρων σκεῖ τὸς πόλην πρε-
σβυτέρους, καὶ τὰς γυναικας, καὶ τὸς τῷρα-
δας οἰκιῶν τὰς οἰκίας, τὸς δὲ οὐ τῇ
εργαλείοις ηλικίᾳ, οἰχοδίους εἰς τὸ σῶ-
καδικὸν, ὅμοιος οὐκ ἀδικεῖ τὸν πόλιν, Διλ-
εῖται τὸν οἰκεῖον, καὶ αὐτούρχοντος εἰς μεταβασίαν
οὖσαν δέοντο. Εἰ δέ τι καὶ ἥρπασθι, οὐτε εἰσῆσε
εἰς τὸν πόλιν, διέκρινεν απέδωκε. καὶ ἐπω-
κεδύτης δὲ τέχος αὐτῷ, οὐτε ἐδεῖτο, ἔως εἰδε-
σιν διετελεῖν αἰδοκίων τὸς μὲν Πολύτρο-
πος μαντινέας. οὐδὲ τὸτε οἱ μαντινεῖς
εργαλείοις αὐτὸν τὸν πόλιν πρεσβύτερον, τὴν δὲ αλ-
λαγὴν φεύγοντων πάμπολοι αὐτοὶ πρεσβύτεροι, εἰ
μὴ οἱ φλιάσοις ἴππεις τὸ διεγνόμενοι, καὶ
Τεις τὰ ὄπισθεν πελεγχούστες τὸν μαντι-
νέαν, ἐπέγοι αὐτοὺς τὸ διωξεως. καὶ οἱ μαν-
τινεῖς ταῦτα τολμαῖταις, οὐκέτε απῆλθον. οὐδὲ
Αγνοίλαγος ἀκούσας ταῦτα, καὶ νομίας οὐκ
αὐτὸν συμπιέζει αὐτὸν τὸς σκηνὴς τὸ σῶμα
μαντινέας, οὐτε περιέστη. καὶ τὴν πορφυρήν
εἰς τὴν πεγάσιδι χώραν ἐδειπλοποιήσατο, τὴν δὲ
ὑπεράσια Διαβατίαν εἰς τὸν μαντινικὸν, καὶ ἐ-
πρατοπεδίσατο ὑπὸ τοῖς πορφυράς εἰσπερινόρεος
τὸ μαντινεῖς. καὶ ξενάμα εδήλωτο τὸ χώραν, καὶ ἐ-
πορρήτης αὐτοῖς. τὸ δὲ διεκαθάρισμα οὐκκείρη-
τες εἰς τὴν αὐστην, τοκτὸς παρῆλθον εἰς τὸ τέγεα.

τῇ δὲ

A Postridie quum abesset Agesilaus a Mantinea fere viginti stadiis, ibidem castra locauit. Arcades autem illi Tegea magno cum armaturæ grauis numero digressi, posteaquam ad montes inter Mantineam ac Tegeam sitos proprius accessissent; coniungere se cum Mantineis cupiebant. Nec enim Argiui vniuersis cum copiis suis eos sequebantur. Erant tum nonnulli autores Agesilao, ut seorsum hos adoriretur. Verum ille veritus, ne interea, dum in hos pergeret, urbe sua Mantinei egressi, a cornu ac tergo simul in ipsum irruerent; optime facturum se statuit, si conuenite ipsos pateretur; ac si quidem prælio secum vellent congregari, ex æquo & aperto potestatem eis pugnandi faceret. Iam coiuerant Arcades, & qui Orchomenovenerant cetrati, vna cum Phliasiorum equitibus, noctu propter Mantineam itinere facto, in conspectum Agesilai pro castris rem sacram facientis prima luce veniebant. Ea refactum, ut alij quidem ad ordines suos accurrerent, Agesilaus autem ad agmen se reciperet. Verum ubi cognitum fuisset, hos amicos esse, ac iam perlata esset Agesilaus: prandio sumto copias promouit, ac sub vesperam clam hoste castra in sinu, a tergo Mantinici agri non magno interuallo lito, ac montibus vndique septo, locat. Postridie, cum prima luce, rem sacram ante castra faciebat; quumque videbat e Mantinea colligi quosdam in montibus, qui agmini nouissimo imminebant: statuit, quamprimum suos ex illo sinu educendos esse. Iam si præcederet ipse, metuebat, ne hostes extremum agmen inuaderent. Itaque ipse quiescens, & arma obuertens hostibus, mandat; ut sui, quotquot erant extremo in agmine, conuersi a tergo phalangis hastam versus ad ipsum pergerent. Sic eadem opera de arto loco suos educebat, & paullatim phalangem firmiorrem efficiebat. Posteaquam ea iam duplicata esset, instructa hoc modo graui armatura progressus in planiciem, rursum copias in scutatos i x vel x explicabat. Quapropter non iam amplius Mantinei prodibant. Nam qui coniuncti cum eis erat hac in expeditione Elei, ne pugna prius consereretur, autores erant; quam Thebani aduenissent. Scire autem certo se aiebant, eos aduenturos. Nam talenta decem illos ad expeditionem hanc ab se mutuo cepisse.

id est, vera
sus dux
tram. Sua
das.

Quibus auditis, Arcades intra Mantinea se continebant. Agesilaus autem, quum copias percuperet abducere, quod hiems esset media; tamen triduum ibidem mansit haud procul ab urbe Mantinea, ne discessum præ formidine maturare vide-retur. Die quarto cum prima luce pransus exercitu abducit, quasi eo loco muniturus esset castra, ubi ea primū habuerat, quum Eutæa moueret. Quum Arcadum nemo se distendisset, quamcelerrime suos Eutæam ducit, quamquam subvesperam id faceret; quod armaturam grauem abducere prius cuperet, quam hostium ignes conspicerentur: ne quis diceret, eius discessum fugæ similem esse. Nam videbatur ex superiori iusticia nonnihil recreasse patriam, quod Arcadiam inuasisset; ac nemo cum eo, vastante agrum, conserere manum voluisse. Posteaquam Laconicos fines ingressus fuisset, Spartanis domum redeundi potestatem facit, ac finitos ad oppida sua remittit. Arcades, Agesilao digresso, quum copias ipsius dimissas esse accepissent, ipsis adhuc collectis; aduersus Herænenses cum copiis proficiscuntur, quod iij societatem Arcadum respuissent, & cum Lacedæmoniis in Arcadiam irruissent. Itaque fines horum ingressi, ædificia concremabant, & succidebant arbores. Quum autem aduentasse Mantinea, suppetias latum, Thebani dicerentur; reliquo Herænium agro, cum iis se coniungunt. Posteaquam utrumque conuenissent, satis esse factum Thebani arbitrabantur, quod & opem amicis tulissent, & nullum amplius hostem intra fines eorum conspicerent. iamque adeo se ad iter comparabant. Verum auctores eis erant Arcades, Argui, Elei, vti quamprimum in Laconicam ducerent; indicata suorum multitudine, ac Thebanorum exercitu nimiope colaudato. Nam Boëti omnes in armis exercebantur, victoria, quam ad Leuctra cœse-quiti fuerant, elati. Et sequebātur eos Phocenses, redacti iam ipsorum in potestatem, & Euboici ex omnibus oppidis, & utriusque Locri, & Acarnanes, & Heracleotæ, & Malenses. Præterea sequebantur eos e Thesalia tum equites, tum cetrati. Hæc quum gratulabundi proferrent, ac præterea, quæ solitudo esset Lacedæmoniæ: obseverebant, ne prius inde ullo modo discederent, quam Lacedæmoniorum fines inuassissent. Thebanorum potentia.

Aoi μὴ δὴ Σπάραδες τῶν ταχίστων, οὐ χιαστῖχον σὺ τῷ μαρτυρεῖ: ὁ δὲ Αγησίλαος καὶ πλευρόν τοῦ απάγανθρατεύματος, (καὶ γὰρ μέσος χθιών) οὐκτὸς σὺν κατέμενος τῆς οἰκίας, οὐ πολὺ απέχων τῆς τῷ μαρτυρεῖ πόλεως, ὅπως μὴ δοκεῖν φοβουμένος απειδεῖ τὴν ἄφοδον. τῇ δὲ πετάρτῃ προφέτης Σπαραττοπόδειος, απῆλθεν ὡς τραποπέδειος ἔνθα τῷ διεζήτοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας ὀξειδωμάτῳ. ἐπεὶ δὲ Κορεῖς ἐφαύετο τῷ διεζήδων, ἥγε τὴν ταχίστην τὴν διπάναι, καὶ τῷ μάλα ὄψιζεν, Βουλέμνος ἀπαγαγέν τὸ σὸπλίζει τοῖν τῷ πυρεῖ τῷ πολεμίων ιδεῖν, ἵνα μή τις εἴπῃ, ὡς φάγων ἀπαγάγει. Εἰς δὲ τὴν ταχίστην τὴν χώραν Κορεῖς ἀπελθέντα τὴν πόλιν, ὅτι καὶ εὑρετέοντες εἰς τὴν διρκείαν, καὶ δηοῦντι τὴν χώραν τοῦ Λακωνικοῦ ἔδρατος μάχεσθαι. ἐπεὶ δὲ σὺ τῷ λακωνικῷ ἔδρατος, τὸς μὲν παρτίας απέλινον οἴκηδε, τὸς δὲ τελείων αὐτοῦ τῆς ταχίστης πόλεως, οἱ δὲ Σπάραδες, ἐπεὶ ὁ Αγησίλαος απελθόντες, καὶ ἥδοντο Λακελευκοὺς αὐτοὺς τὸ τράπατεύματος, αἰτεῖται οὐδεισμένοις ἐπύγχοντο, τραβήσοντο δὲ τὸς προμέας, ὅτι τὸ Κορεῖς τὸ διρκείον μετέχει, καὶ ὅποιδος ελίκεσσαν εἰς τὴν διρκείαν μέτρον τοῦ λακωνικοῦ μονίου. εμβαλόντες δὲ, σκεπτίμωρον τὴν οἰκίας, καὶ ἐκπλον τὰ δένδρα. ἐπεὶ δὲ οἱ Διβαῖοι Βελοποδικάτες παρθενοὶ ἐλέγοντο εἰς τὴν μαρτίνας, οὐ τῶς ἀπαλλάσσονται σὺν τῷ προμέα, τὸν δέ τοις θέαν τῷ πληθος, παρεπαγοντες δὲ τῷ Διβαῖον στράτευμα. καὶ γὰρ οἱ μὲν Βοιωτοὶ ἐγκυριάζοντο πολύτες τοῦ ταῦπλα, ἀγαλλόμενοι τῷ σὺν λαβύρεσιν. Εἶκελούθουν δὲ αἰτεῖσθαι φωκεῖς, τοτέ καὶ γερμηνοὶ, καὶ βύσσος διπλασῶν τὴν πόλεων, καὶ λοχροὶ αὐτότεροι, καὶ ἀκερναῖς, καὶ ἱρεκλεῖσται, καὶ μαλισσοὶ. οὐκολούθουν δὲ αἰτεῖσθαι σὺν λαβύρεσιν. οὐκολούθουν δὲ αἰτεῖσθαι σὺν λαβύρεσιν.

εἰδὲ Ἰνέχοι πάρον μὴ ταῦτα, αὐτελεγίζον-
το δὲ ὅπις μημέσολωτάτη μὴν ἡ λακωνικὴ ἐ-
λέγετο εἴ). Φευρεῖς δὲ καθιστάναι στόμιον
ἢ τοῖς δύο περισσοδιπάτοις. καὶ γὰρ οὐδὲ ιχό-
λεος μὴν σὺν ιφῆ τῆς σκιερίπιδος, ἔχων νεοδαμοφ-
άδης τὲ Φευρεῖς καὶ τῷ τεγκατῷ Φυγά-
δῶν τὸν νεωτάτον τοῦτο τεραχοῖς. οὐ δὲ καὶ
τοῖς λαβύριοι τοῦτο τὸ μαλεάπιδος ἄλλη
Φευρεῖς. ἐλεγίζοντο δὲ καὶ τοῖς θεοῖς θεοῖς,
ώς καὶ σκιεληδοῖσαν αὖταχέωστιν τῷ λα-
κεδαιμονίον διάμαρτι, καὶ μάχεσθαι αὖτα-
τὸς οὐδαμοῦ ἄμφοι οὐ σὺν τῷ έαυτῷ. ἀλλὰ
πομπαὶ θεοῖς θεοῖς, οὐ πομπαὶ περιπτεροῖς οὐ-
σαν εἰς θίέαν εἰς τὸν λακεδαιμονα. ἐπεὶ μὲν
τοι ἔχουν εἰς τεκαρύαν λέγοντες τὸν ἑρμίαν,
καὶ τὸν οὐρανόντα αὖτις ηγούεσθαι, καὶ κε-
λέοντες, αὖτις Καπαπῶλες Φαίνονται, ἀπο-
σφάττειν σφᾶς· παρῆσται δὲ πιεσ καὶ τῷ πε-
ριοίκον θηταλεύμνοι, καὶ φάσκοντες ἀπο-
τίσσεσθαι, εἰ μόνον Φαίνονται εἰς τὸ χώραν ἐ-
λεγον δέ, οὐ καὶ τοῦ καλεύμνοι οἱ περιοίκοι
τὸν τὸν ασπριτῷ οὐκ ἐτέλοιεν βοηθεῖν.
πομπαὶ σὺν ταῦτα ακούοντες, καὶ τῷδε πομ-
πων οἱ θεοί, ἐπειδησαν. καὶ αὖτις μὴ καὶ
καρύας στέβαλον, οἱ δὲ σφράγεδες καὶ τὸν τὸ σκι-
ερίπιδος. καὶ εἰ μὴ τοῦτο μὴ στέβαλον πομπή
οὐ ιχόλεος οὐ φίσατο, οὐδένα αὖτις γέφα-
σαν αἰσθάνει. οὐδὲ δὲ βολέμνος οὐδὲ ιάτρος
συμμάχοις καὶ θηταλεύμνοι, εὑρίενται τῇ κάρην οἱ δὲ
αἰσθάνονται παμπλοῦτες σφράγεδες. οὐτοῦ δὲ
ἀπιστρέψαποι μὴν μαχόμνοι οἱ περιτοτοί Ιχό-
λεον ἐπεκεκάτον. ἐπεὶ δὲ καὶ ὥπισθεν, καὶ σὺν
πλαγίᾳ, καὶ διποτοῖκαλα αἰσθάνοντες ἐπαγον
καὶ ἔβαλλον αἵτεις, στέβουσθαι τε ιχόλεος διπο-
τοῖκαλα, καὶ οἱ αἷλοι πομπέτες, εἰ μή τις αὐτο-
γνωτεῖς διέφυγε. Σφράγεδάρμνοι οὐτοῦ ταῦ-
τα οἱ σφράγεδες, ἐπορθόντο περὶ τὸν θεοῖς
τοῦτο ταῦτα. οἱ δὲ θεοί, ἐπειδηστο τὰ
πομπαῖκαλα τὸν τὸ σφράγεδων, πολὺ δὲ
θρασύτερον κατέβαντον. καὶ τὸν μὴ σελ-
λαχοῖσας θεοὺς ἔχοντας, καὶ ἐπόρθων ἐπεὶ δὲ σὺ-
ντι πεδίῳ ἐθύμοντο, στέβουσθαι Απόλλω-
νος Γερῷ* στέβουσθαι περιπεδῶσαντο. τῇ δὲ
τεραῖσι επορθόντο, καὶ σφράγεδων τὸ γεφύρεσσι δι-
ἐπεκχέσεων θρασάντων τοῦτο πόλιν, (καὶ γὰρ
οὐ διέσας Γερῷ ἐφάγοντο στρατίοις ὅπληται)

Audiebant ea quidem Thebani, sed vicis-
sim perpendebant, quod Laconica lon-
ge difficultima ingressu esse perhiberetur;
et arbitrabantur iis locis, quae aditus ha-
berent faciles, disposita esse præsidia. Et-
enim Ischolaus ad Ium agri Sciritici erat,
cum tironum & exsulum, Tegea profugo-
rum, cccc præsidio, qui erant aetate ma-
xime vegeta. Præterea præsidium aliud e-
rat ad Leuctras supra Maleatidem. Expen-
debant secum hoc quoque Thebani, coi-
turas nimirum celeriter Lacedæmonio-
rum vires; & nusquam promptius, quam
suis in finibus ipsos dimicatueros. Quæ o-
mnia secum putantes, non admodum in
hoc propensi erant, ut Lacedæmonem pe-
terent. Verum posteaquam Caryis veni-
sent, qui solitudinem istic esse dicerent:
se duces itinetis fore policerentur: si falle-
re voluisse viderentur, interfici se iube-
rent: adessent item quidam finitimi, qui
eos aduocarent, ac se discessuros a Lace-
dæmoniorum fide profiterentur, si saltim
ipsorum in agro Thebani se ostendissent:
adherent eos vicinos, qui arcesserent a
Spartanis, opem tunc eis nullam laturos:
his inquam vniuersis auditis, & quidem
ab omnibus, ad sensi sunt. Deinde ipsi qui-
dem propter Caryas in hostium fines ir-
rumpunt, Arcades autem iuxta Ium Sciri-
tidis oppidum. Ac si quidem Ischolaus
progressus ad loca transitu difficilia substi-
tisset, neminem eo quidem loco fuisse ad-
scensurum ferunt: iam vero, quum auxi-
liis lensum vti vellet, eo in vico exspecta-
bat, Arcadibus interim magno numero
conscendentibus. Atque hoc loco mili-
tes Ischolai, dum aduersos in hostes dimi-
cant, superiores erant: verum postea,
quam & a tergo, & a lateribus, & ab iis, qui
domos concenderant, ferirentur ac telis
peterentur: tum deinde non solum Ischo-
laus, sed & alij perierunt omnes, extra-
quam si quis incognitus aufugisset. His
rebus gestis, Arcades ad Thebanos Ca-
ryas versus pergunt. Illi vero quum quæ
ab Arcadibus essent acta, resciuerint;
longe maiori cum audacia descendebant,
ac primo quidem Sellasiā igne succen-
dunt & depopulantur: deinde quum in
planiciem venissent, ad lucum Apollinis
castra metati, postridie rursus inde dis-
cedunt. Hinc per pontem ne conaban-
tur quidem Spartam versus transire. Nam
in Mineræ fano, quæ Alea dicitur, op-
positi grauis armaturæ pedites conspi-
ciebantur. Quapropter ita faciebant iter,

oppidum
Laconica
dinerum
ab eo, cu
ius supra
mentio fide
et.

Thebae
Laconi-
cam cum
exercitu
ingredien-
tur.

Plut. Agri fil. p. 112.
v. ad It. syr. in Tatarae.

vt Eurotam amnem ad dextram haberent; ac ædificia, magna bonorum copia referata, cremabant & populabantur. Ceterum ex iis, qui erant in vrbe, mulieres quidem nec fumum adspicere poterant, quippe quæ hostes numquam vidissent: at viri Spartani, alias alibi collocatus, quod vrbs ipsorum mœnibus careret, quamquam per pauci numero & essent & viderentur, eam tamen custodiebant. Visum fuit etiam magistratibus, indicare iis, quos Hellotas siue seruos vocant, vt si quis eorum arma capere vellet, ac inter ordines locum suum occupare; ei fides daretur, futurum ut quotquot hoc in bello suam nauarent operam, libertate donarentur. Ac initio quidem ferebatur, in tabulas relata plurimum fuisse nomina, quam V I C I O, quo factum, ut illi metum in acie dispositi incuterent, ac valde multi esse viderentur. Verum posteaquam apud ipsos manebant conducticij milites, qui Orchomeno venerant, & Lacedæmoniis præterea suppeditas ferrent Phliasij, Corinthij, Epidaurij, Pellenenses, oppida quædam alia: tum deinde minus eos, qui nomina professi fuerant, formidabant. Exercitus hostilis progressus, Amyclas vbi venisset, ibidem Eurotam transit: ac Thebani quidem iis in locis, vbi castra locabant, statim ante ordines eas arbores abiiciebant numero quam fieri poterat maximo, quas succiderant, eoque pacto sibi cauebant: verum nihil huiusmodi faciebant Arcades, sed relictis armis ad direptiones ædium se conuertebant. Secundum hæc die tertio, vel quarto, equites Thebani omnes, cum Eleorum, Phocensium, Thessalorum, Locrorum equitatu, ad Hippodromum ac Neptuni * Gæaochi fanum usque procedunt. Eis in acie Lacedæmoniorum equites, qui per pauci videbantur, oppositi erant. Quumque illi iuniores quosdam gravis armaturæ pedites, plus minus ccc, ad Tyndaridarum in insidiis locassent: eodem momento procurrebant hi, & equites adigebant equos. Verum hostes non ferebant eorum impetum, sed terga vertebant. Quod quum nonnulli pedites vidissent, & ipsi se in fugam coniiciebant. Post, vbi persequendi finem Lacedæmonij fecissent, ac Thebanorum copiæ consisterent: rursus in castra est itum. Quinque facinus non nihil audax fore videretur, si rursus urbem adorirentur: mouerunt inde cum copiis, ac versus Helos, & Gytheum profecti sunt. Quod si quæ in oppida muris non munita inciderent, ea concremabant:

*Consule
Notas.*

A στρατιᾳ δὲ ἔχοντες τὸν δύρωτόν, παρήσαντες καὶ πορθοῦσσι πολλὰ τραχαβάντες με ἀγαθοὺς στασίκιας. Τοῖς δὲ πόλεως αὐτὸν γινώσκεταις οὐδὲ τὸν ορθόστατον λείψαντες, ἀπεστέλλεταις πολειδοσταγμούς οἰδὲ παρπάτατον, ἀπει-χεισούσθαις τὴν πόλιν, ἄλλοσαλλητὸν Διονυσίους, μάλα ωλίζει γιόντες καὶ Φαινόμενοι χεῖς, ἐφύλαξτον. ἐδόξετο δὲ τοῖς τέλεσι καὶ πορθετοῖς Τεις εἴλωσιν, εἰ πιθεύσιτο ὅπλα λειμαίνειν, καὶ εἰς τὰξιν πίνασιν, τὰ πιστὰ λειμαίνειν, ὡς Βέλαθρεις ἐσσομένοις, ὅσσι συμπολεμήσαντες. καὶ δὲ μὴ πεφτοντας ἐφασαν ἀπογράφασθαι πλέον ἢ ἔχακηριάς. ὥστε Φόβον αὖτοι παρρχοντας ταγμένοις, καὶ λίαν ἐδόκεσσι πολλοῖς εἰ). ἐπεὶ δὲ τοις ἐμπνοντοῖς οἱ διέρχοντες πορθετοῖς μαθεσθεοί, ἐσονται δὲ τοῖς λειχεδαμονίοις φλιάσοιτε, καὶ χειρίσθοι, καὶ ὑπειδάσσοι, καὶ πελεῖσθε, καὶ ἄλλα δέ τινες τῷ πόλεων, ἥδη καὶ τὸς ἀπογραμμένες τῆς τον ὁρθούσιον. ὡς δὲ τὸ περιστοντας δέ τὰ ὅπλα, εἰς πορθετοῖς καταλιπόντες δέ τὰ ὅπλα, εἰς πορθετοῖς τοῖς οἰκίαστοις οὐδέποτο. Καὶ τέττα δὴ τὸν πόλεμον, μέρα τετταὶ οὐ τετάρτη τοποῦσιν οἱ ιπατεῖς περιποτοῦσι τὸν πόλεμον, εἰς τὸ γαυόλεγον τὰξιν, γενούσι τε θηραῖοι πολύτες, καὶ οἱ ἡλίσι, καὶ ὅσσι Φωκέων, οὐ δεπαλαν, οὐ λειχεῖν ιπατεῖς παρησαν. οἱ δὲ τῷ λειχεδαμονίῳ ιπατεῖς μάλα ωλίζοντες Φαινόμενοι, αἵτιταγμένοι αὖτες οὐσαν. Σιέδραι δὲ ποιότερες ὅπλιτοι τὸν πεντέτερον οὐσον πειλαχούσιν οὐ τῇ τοις παδαριδῶν, ἀμασοῦτοι μὴν ἔχεισον, οἱ δὲ ιπατεῖς οὐ λειυνον. οἱ δὲ πολέμοις ὧν ἔδεξαν, δὲ μὲν ἐνέκλιναν. οἱ δὲ τοις οὐταντα πολοῖς καὶ τοις πεζανοῖς Φυγὴν ὀρμησαν. ἐπεὶ δέ τοις οἱ τε διώκοντες ἐπαύσαντο, καὶ τὸν θηραῖον πράτευμα ἔμεινε, πάλιν δὲ πολεμαποδεύσαντο. καὶ τὸ μὴ πεφεστατὸν πόλιν τὸ μὲν πεφεσταγμένον οὐ ἐπι αὖτες, ἥδη τὸ ἐδόκει παρράλεωτερον εἶ). οὐδέτεν μέντοι ἀπάρτα πορθετοῦσι τὸν πόλεμον οὐδέποτε, καὶ γύθιον. καὶ ταῦτα αὐτούσια τὸ πόλεων οὐταντιμ πεφεσταγμένον,

γυθιό

γυναῖς, ἐπει τὰ νεώεια τοῖς λακεδαιμονίοις Α
νῶ, καὶ τρεσέβαλον βάσιν μέρεις. οἵταν δὲ τίνες
τὸν περιστραν, οἱ καὶ ἐπέθεντο, καὶ σωματρα-
τόντο τοῖς Λέπταις. αἰχνύοις δὲ τοῦτα
οἱ ἀθηναῖοι, οἱ φευγήσι οἴταν ὅ, πιχεὶ ποιη-
τεῖ λακεδαιμονίον, καὶ σκηνοῖσι εποίησαν
καὶ δόγμα βασιλῆς. ἐτυχον δὲ παρόλεις πρέσβεις
λακεδαιμονίον τὴν τὴν πολιτείαν ποιεῖσαν
συμμάχων. οἵτε δὴ οἱ λακεδαιμονίοι, ΤΑΞΙ-
ΤΟΣ, καὶ Ωχυλος, καὶ Φαράξ, καὶ Ετυμοκῆν, καὶ
Ολούθος χρέον πάντες τοῦ δαπλήσια ἔλεγον. Β
ασιεύματος γένει τὸν αὐτούς αὐτούς, ὡς αἴτιοι ποιε-
ῖσαν λόγοις οἱ ποιητοὶ μεγίστοις κακοῖς παρέστησαν
ἐπὶ αὐτοῖς. αὐτοὶ τε γένει ἐφασαν τὸν τυράννον
οἰστενταῖσιν αὐτούς, καὶ αὐτούς, οἵτε αὐτοὶ
ἐπολιορκοῦσαν τὸν μεσηπίον, παρέστησαν
Βοηθοῦ. ἐλεγον δὲ καὶ Ταῦτα αἴτιοι τε καὶ οἱ
αὐτότεροι ἐποτίον, τοιματονούσιες καὶ
ὡς τὸ Βαρβαρον καὶ τὸν αὐτούς παραχεισαντο, αἰαρι-
μόνοις δὲ ὡς αὐτούς τε τὸν τὸν ελεύθερον
ηρέ. Ιποστημόνες τὸν τούτον καὶ τὸν αὐτὸν γένει
μάτων φύλακες, τὸν λακεδαιμονίον τοῦτο
συμβελούσοις, αὐτοὶ τε καὶ γένει ερμολογεί-
μόνος οὐφέ αὐτούς τὸν ελεύθερον. ηγεμόνες
τοικριστείσαν, συμβελούσοις αὖτοῦ
τὸν αὐτούς. εἰς δὲ αὐτὸν καὶ ὁδε ποτε εἶπεν εἰς
ὅμησις καὶ μηδέ, ωστρε, ὁμονοίων μὲν, νεῦ ελ-
πης, δὲ πάλαι λεγένδου, δεκατέστενας θη-
ταῖς. οἱ μέτοι αὐτούς οὐ ποτέ εἰδέξαντο,
διῆτα θρῆσις τοῖς θεοῖς διηλθεν, ως νῦν τοῦτα
λέγεται. οἵτε δέ τοι τοπατίον, ἐπέκεινον ήμιν. μέ-
γανον δέ τοι λεπτέων παρὰ λακεδαιμονίον εἶδο-
ντες, οἵτινικα κατέπολέμησαν αὐτοῖς, θηταῖς
Βουλευθέων αἰασάτος ποιησαν τοῖς αὐτοῖς,
σφίσιν εμποδὼν γέροντο. δέ τοι πλέον δὲ λόγος,
ως καὶ τὸν ὄρκον Βοηθοῦ δεοις δὲ γένει αὐτούς
σφῶν θητατεύοντο οἱ αρνέτες, καὶ οἱ μετ' αὐ-
τῶν τοῖς λακεδαιμονίοις, διῆτα Βοηθούσιον τοῖς
τεγεάταις, οἵτοι μαντίνες τοῦτο τὸν ὄρκον εἰ-
πεπράτευσαν αὐτοῖς. διέθησαν καὶ τοὺς τοὺς
λόγους θόρυβος καὶ τῇ σκηνοῖσι. οἱ μέτοι δι-
κίωσι τὸν μαντίνεας ἐφαρῷ Βοηθούσιον τοῖς αὐτοῖς
Προξενον αὐτοῖς αὐτοῖς οὐ ποτὲ τοῦτο τὸ Στάσιπ-
πον οἴγασαν, αὐτοῖς, οἵτοι πλατείης καὶ τετεάταις.

Mantineos iure suppetias iis tulisse, qui quum Proxeni essent asseclæ, a Stasippi fa-
ctione fuerant interemti. Alij factum iniuste dicebant, quod arma Tegeatis intulissent.

Gytheum vero, quo loco naualia Lacedæmoniorum erant, triduum oppugnabant. Erant etiam finitimi quidam, qui & inuidabant Lacedæmonios, & Thebanorum sociorumq; signa sequebantur. Quæ quum Athenienies audiissent, quid Lacedæmoniorum in causa faciendum esset, sollicite dispiciebant, deq; Senatus consulto cōcio-
nem aduocabant. Forte tunc legati Lacedæmoniorum, eorumq; sociorum, quos necdum amiserant, Athenis aderant. Quo siebat, ut hi Lacedæmonij, nimirum A-
racus, Ocyllus, Pharax, Etymocles, Olon-
theus, prope omnes similiā dicerent. Nam reuocabant in memoriam Atheniensibus, semper vtrosq; sibi inuicem maximis in rerum momentis ad vtilitatem communē suppetias tulisse. Lacedæmonios enim adiuuisse dicebant electionē tyrannorum; & vicissim Athenienenses, quo tempore a Messeniis Lacedæmonij obfiderentur, a lacri-
ter eis opem tulisse. Præterea commemo-
rabant emolumenta, quæ vtrimeq; percepissent, quoties aliquid cōiunctis viribus
cessissent: reuocates eis in memoriam, quod
& barbarum communi opera repulissent;
& Athenienenses Lacedæmoniis auctoribus a Græcis duces classis, publicarumq; pecu-
niarum custodeslecti fuissent; suadentibus
vicissim Atheniensibus, ut Lacedæmonij extra controvrsiam terra Græcorum o-
mnium duces legerentur. Inter alios qui-
dam in hanc sententiam verba faciebat:
Quod si vos & nos, Athenienenses, consense-
rimus: spes est hoc tempore futurum, quod
iamdudum fertur, decumandos esse I he-
banos. Non admodum hæc ab Athenien-
sibus accipiebantur, sed missitabatur hinc
inde, nunc ea dici: quo vero tempore se-
cundæ res ipsorum essent, tum nos pre-
mebant. Vnum hoc grauissimum esse vi-
debatur, quod a Lacedæmoniis profere-
batur, impeditos a Lacedæmoniis id tem-
poris fuisse Thebanos, quum debellatis A-
thenienibus cuertendas Athenas illi cen-
suissent. Et erat hominibus id plurimum
in ore, ferendas esse suppetias ratione præ-
stiti sacramenti. Non enim Arcades, & i-
psorum socios, Lacedæmoniis ob illatum
aliquam iniuriam bellum facere; sed eam
ob caussam, quod Tegeatis opem tulerint,
qui a Mantineis contra datum iuriandum bello vexabantur. Hæc quoq; quum
dicerentur, tumultus quidam concionem
peruagabatur. Quippe nonnulli aiebant,
Lacedæ-
monij opem
ab Athene-
nibus
fuerant.

De his quum ipsa concio disceptaret, Cliteles Corinthius surgens, hanc orationem habuit: Nimirum, Athenienses, de hoc controuertitur, a quibus iniuria factum sit initium. Verum nos, posteaquam pax facta fuit, an quis accusare potest, quod vel bello urbem aliquam adgressi simus, vel pecunias quorundam abstulerimus, vel agrum alienum vastauerimus? Nihilominus Thebani fines nostros ingressi succiderunt arbores, domos exulsarunt, pecunias ac pecora diripuerunt. Qui poterit ergo fieri, ut si nobis auxilium non tuleritis, qui adeo manifestis iniurias adficiamur, non contra iuris iurandi religionem facturi sitis, praesertim quum vestra cura factum sit, ut vobis omnibus haec sacramenta nos omnes præstaremus?

Heic vero plausus excitatus est ab Atheniensibus, quasi recte, & quidem æquissima Cliteles dixisset. Post hunc † Patrocles Phliasius surgens, hoc modo loquutus est: Futurum, Athenienses, ut Lacedæmoniis e medio sublatis Thebani vos primos bello petant: nemini non esse per spicuum arbitror. Nam inter alios esse vos solos arbitrantur impedimento, quo minus ipsis Græcis imperent. Quod si ita est, arbitror eisdem nihilo magis vos Lacedæmoniis hac expeditione suppetias, quam vobis ipsis latores. Nam Thebanos vobis infestos, eisdemque finitimos, principe apud Græcos loco potiri; id vero longe vos molestius latores puto, quam si procul aduersarios haberetis. Commode dius quidem certe vos ipsos tuebimini, quam diu supererunt socij: quam si sublati iis, soli aduersus Thebanos dimicaretis cogamini. Quod si qui verentur, ne, si nunc effugiant Lacedæmonij, negotia vobis aliquando facessant: cogitatis velim, non metuendum esse, ne illi, qui beneficiis, sed qui damnis adficiuntur, aliquando potentiam quamdam nanciscantur. Quin hoc quoque cogitandum est, non solum homines priuatos, sed etiam respuplicas decere; ut quum potestissimi sint, aliquid sibi comparent, quod ex usu sit: nimirum ut habeant, si quando vires amiserint, aliquid ex iis, quæ ante alabore suo pepererunt, præsidij. Vobis quidem certe nunc Deum aliquis occasionem offerat, qua Lacedæmonios in perpetuum vobis amicos adiungere sinceros possitis, si quidem eis ope vestra gentibus succurretis.

Βονιτίονε λακεδαμονίοις, κτίσασθαι τέττας εἰς τὸν ἄπομνα χρόνον φίλους ἀπεσφασίους.

γνόδησκέτω ὄλιγων μοι δοκεῖσι μήτύρων
παῦ αὐτὸν παθεῖν υφ' ὑμῷ δὲλλ' εἴσονται μὴ
ταῦτα θεοί, οἱ πολὺτες ὄραντες καὶ νῦν καὶ εἰς
αἰώνιον επιστάται τὰ γῆνόντα οἱ τε σύρ-
μαχοὶ καὶ οἱ πολέμοι, τοὺς δὲ τάποις καὶ πολυ-
τες ἐλλινές τε καὶ βαρβαροί. Θάσην γὰρ τάπων
ἀμελέσι, ὥστε εἰ κακοὶ φασίνοις τοῖς ιμάσι,
τίς αὖ ποτε Γένη* τοφέντων εἰς αὐτοὺς θύμοι-
ς, αἴ τοι εἰλπίζειν δέ τι χρή, τοις αὐδρεσι μᾶλ-
λον, ηὐκακοὶ αὐτοὺς θύμοντα. εἰ γάρ τινες
ἄλλοι, καὶ οὗτοι δοκεῖσι Διάτελενεναι ἐπαγ-
νου μὲν ὄρεανθροι, αἰχματοῖς δὲ ἔργων ἀπεχό-
μνοι. τοφέσι τάποις, σιδυμήσιτε καὶ τάπει.
εἰ ποτε πάλιν ἐλθοι συτῇ ἐλάσι κινδυνος ὑ-
πὸ βαρβαρῶν, τίποι αὖ μᾶλλον πιθεύοντε,
ηὐκεκεδάμοντοις; τίποι δὲ τοῦτος τοῦτο
δημοντάπων ποιόντας, οὐ γέχει οἱ πορθέντες
σιδηροπύλαις, ἀπόντες εἰλοντο μαχόμε-
νοι δύποτανθι μᾶλλον, ηὐκακοὶ σιωπεύσοφέ-
ρενται τὸ βαρβαρον τὴν ἐλάσι; πῶς δῆν δι-
κησον, οὐ τε ἐνεκενθήμοντο αὐδρεσι αἰχματοῖς
ὑμῷ, καὶ οὐ εἰλπίσαδης θύεσθαι, πᾶσαι τοφ-
έντων εἰς αὐτοὺς καὶ ιμάσι καὶ ιμάσι παρέχε-
σθαι; αἰξιον δέ τοι ταφέντων συμμάχων αν-
τοῖς ἐνεκεν τοφέντων σιδερέσασθαι. Οὐ γάρ
ἴτε, οὐδὲ τάποις πιστοὶ Διάτελενοιν σιτάπαι
συμφοράς, οὗτοι καὶ οὐδὲν αἰχμάλωτοι τοι μὴ δι-
ποδιδόνται χρήσιται. εἰ δὲ μικραὶ δοκεῖμεν πό-
λες εἰσὶ, αὐτὸς κινδυνός μετέχει αὐτοῖς ἐπέλευ-
σθαι, σιδυμήσιτε, οὐδὲ οὐδὲ μετέρεσε πόλις
τοφέσι λίπται, σιδέπι μικραὶ πόλες ἐσόμεται, D
αἴ βοηθούσαι αὐτοῖς. ἐγάρι, οὐδὲρεσ αἰχματοῖς,
τοφέσιν μὲν αἰχμάλωτούς λίπταις τοῦ πόλιν,
οὐδὲ πομπάς καὶ τάποις αἰχμάλωτούς, καὶ τάποις φοβε-
ράτοις, σιδέπει καταφύγοιταις ὀπίκηνεις
Γεοργίας * ἕκενον τυχόδινον. τινὲς δὲ οὐκέτι
ἀκούω, δὲλλ' αὐτὸς οὐδὲ παρώντος, λαχεδαι-
μονίοις τε τάποις ὄνομαστοτάποις, καὶ μετ' αὐτῷ τάποις
φίλοις αὐτῷ τάποις πιστοτάποις τοφέσι ιμάσι τε
ἥκενται, καὶ δεομένοις αὐτῷ μηδὲ θητικούρησαν. ο-
ρωμένης καὶ θηταίς, οὐ τοτε οὐκέτι πέφται λαχεδαι- E
μονίοις δέλλατρα ποδίσασθαι ιμάσι, τινὲς δεομέ-
νοις οὐδὲ, μηδὲ εἰδέντες δύπολοντάποις τάποις οὐ-
σαταις ιμάσι. τοι μὲν δῆν μετέρεσον τοφέντων
καλὸν λέγεται, οὐταποτεσιγένεστελθυπάσ-
ταις, δῆτε τῇ καθημέταις εἰδοῦλά τοις θύεσθαι.

A Nam mea sane sententia non patet estis
habituri testes eorum beneficiorum, qui-
bus ipsos adficietis: sed scient hæc primum
Dij, qui cuncta & nunc & eternum vident:
norunt, quæ agantur, non solum socij, sed
etiam hostes: denique præter hos, Græci
ac barbari vniuersi. Nam nihil horum ne-
gligetur, adeoque si se improbe aduersus
vos gerere deprehendantur, quis dein-
ceps vñquam animo in ipsos propenso
fuerit? Enim uero sperandum est, eos po-
tius se viros bonos, quam improbos, de-
claraturos. Nam si vlli alij, hi certe perpe-
tuo laudis fuisse cupidi videntur, & a tur-
pibus facinoribus abstinuisse. Præter hæc
velim cogitetis, si quando rursum Græcia
periculum immineat a barbaris, quibus
nam fidem potius habituri sitis, quam La-
cedæmoniis? quo nam lubentius paratu-
ri sitis adstites, quam eos, qui ad Thermó-
pylas in acie collocati, maluerint omnes
pugnando potius occumbere, quam viui
barbaro ad Græciam aditum patefacere?
Cur non igitur æquum sit, vt quum vobis-
cum viros se fortes declarant, ac spes sit,
C idem deinceps quoque facturos, omnem
tum vos, tum nos benevolentiam eis ex-
hibeamus? Est etiam opera pretium, vt
eorum sociorum caussa, qui nunc quo-
que ipsis adsunt, vestrum erga eos studium
declaretis. Nam certo scitote illos, qui
Lacedæmoniorum in fide manent hisce
in calamitatibus præ verecundia num-
quam commissuros, vt nullas vobis gra-
tias referant. Quod si oppida esse vide-
mur exigua, que cum ipsis huiuscē pe-
riculi participes esse volumus; cogitate
futurum, vt si accedat virs vestra, non
iam parua simus amplius oppida, quæ
Lacedæmoniis opem ferant. Evidem,
Athenienses, antehac rem publicam ve-
stram admirabar, quod omnes, qui vel
iniuriis adficerentur, vel sibi metuerent,
huc configentes audiebam auxilium im-
petrare. Iam non amplius audio, sed i-
psius coram video, Lacedæmonios longe
celeberrimos, & cum eis amicos ipsorum
fidelissimos, ad vos venire, vestramque
opem implorare. Præterea Thebanos vi-
deo, qui tum Lacedæmoniis persuadere
non poterant, vt vos funditus perderent,
nunc vos obsecrate, ne perire patiamini
eos, qui vos conseruarunt. Præclare de ve-
stris hoc maioribus commemoratur, ni-
mirum eos non fuisse passos, vt Argui ad
Cadmeam interfecti iacerent infepulti.

„ Vobis autem longe fuerit honestius , si A ὑμῖν δὲ πολὺ κακίον αὐτὸν , εἰ τὸς ἐπιχειδησθεῖσας λαχεδαιμονίων μήτε οὐειασθῆται , μήτε σπολέαθαι ἔσσοιτε . καλεσθεὶς κακένον ὄντος , ὅτε χόλες τῷ Εὐρυθέως οὐειν , διεσώσατε τὸς Ηερακλέοις παῖδας , πῶς οὐκ ὀκείνω τόδε κάλιον , εἰ μὴ μόνον τὸς σφραγίδες , δῆλος κακόλεως τῷ πόλιν τούτου σώσασθε ; πολύτων δὲ κάλιον , εἰ φίφω ακινδύνωσαν τὸν οὐμάσ τότε τὸν λαχεδαιμονίων , νῦν ὑμεῖς οὐδὲ οὐλοις τέ καὶ Δῆλοι κινδύνων θετικυρίσετε .
 Athenienses Lacedæmoniis suppicias eunt.

Αὐτοῖς δὲ κακός αγαλλόμενοι , οἱ συναρρεύοντες Βοιθὺνας αὐτάρασιν αὐγαδοῖς , πᾶς οὐμάν γε τοῖς ἔργοις δικαιούοις Βοιθὺνα , γνωγὰ αὖτα Φαρείν , εἰ πολλάκις καὶ φίλοι καὶ πολέμοις θυρόμνοι λαχεδαιμονίοις , μὴ ὡς ἐξαλεῖτε μέλλον , οὐδὲν δέπαθετε μηδείτε , καὶ χάριν ἀποδίνετε αὖτες , μὴ ταῦτα οὐδέ τοι μόνον , δλλὰ ταῦτα πάσοις τὸν ἐλάδος , οὐταντες αὐγαδοῖς ταῦτα αὗτοῖς ἐγένοντο . Μῆτρα ταῖς εὐλαβεῖσσοις οἱ αὐτεναῖοι , καὶ τὸν Καπιλεγύντων οὐκ ἀείγεντο ακρούοιτε . ἐψηφίσαντο τὸν Βοιθὺν πομπήματε , καὶ Ιφικράτην τραπηγένειλοντο . ἐπεὶ δὲ τὰ ιερά ἐγένετο , καὶ παρῆλθεν τοῖς ακαδημίας δειπνοπαραδηματικοῖς , πολλοῖς ἐφασαν τοστέρους αὐτὸν Ιφικράτην δεξελθεῖν . οὐ δὲ τότε ἡγένετο μὲν οἱ Ιφικράτης , οἱ δὲ πηγαλεύθων , νομίζοντες θεοὺς καλέντες ἔργον τηγίσασθαι . ἐπεὶ δὲ αφικέμνος εἰς κέενθον διέτελε πνας ἥμερας , δῆλος μὲν θεοὶ Ταύτη τῇ Διατελεῖται τονέψειν αὐτὸν . οὐδὲ δέξηται πόλει , τοστήματος μὲν πηγαλεύθων ὅποι ηγίτο , τοστήματος δὲ εἰ τοῖς διέχει τοστάργοι , τοστέραλλον . τὸ δὲ οὐτὸν λαχεδαιμονίοις πολεμίον σφραγίδες μὲν , καὶ σφραγῖδοι , καὶ ήλσοι πολλοὶ απεληλύθσαν , ἀτε ὄμορφοι οἰκιώτες , οἱ μὲν ἄγριτες , οἱ δὲ φέρεοτες οὖτε , πηρπάκεσσαν . οἱ δὲ Ιησαῖοι , καὶ οἱ ἄλλοι , τὰ μὲν καὶ Δῆλοι τῷ ποτέ πιέναι εἶσαν λεντοῖς οὐ τῆς χώρας , οὐτε ἐώρων ἐλέσθοντα τὸ τραπεζάκιον ημέραν γιγνομένων , τὰ δὲ , οὐταντιώτερα τὰ επιπόδια τοῦ μὲν γάταν , τὰ δὲ διηρπαστο , τὰ δὲ δέξεκέχυτο , τὰ δὲ κατεκέναυτο . τοστὸς δὲ εἴτε καὶ χαμψῶν , οὐτοῦ δὲ πομπῆτες πιέναι εἶσαν λεντοῖς . οὐδὲ οὐδενὶ οἱ Ιφικράτης τὸς αὐγαδούς απῆγεν οὐκ οἱ αρκαδίας εἰς κέενθον . εἰ μὲν

εἰ μὴ σὺν ἄλλοι καλῶς ἐγράψυτεν, ς φέ-
γω. Σκῆνα μόνοι, ἀ ταῦται χρόνῳ σκείωθε-
σαρχεῖ, πόμπα διέσποια τὰ μὲν μάτια, τὰ
δεκαὶ ἀστυφόρως περιεχομένα αὐτῷ. Οὐτε-
χρίσας μὲν γέροντα φυλακτήν ὅπερ ταῖοι εἰσί, ὅ-
πως μή τι διώωνται οἱ βοιωτοὶ απελθεῖν οἴ-
καδε, παρέλιπεν ἀφύλακτον τὰ μελίσην
τοῦτο καὶ χρέας παρεδον. Μεθίνει βαλλόμενος,
εἰ παρελληλούθοτε εἴην οἱ Διησάροι θόνειον, ἐ-
πεικέντε σκοποῖς τάς τε αἰθημάγων ιπταῖς,
τάς κρεενίων ἀπέμετε. καί τοι οὐδὲν μὲν Καστέν Β
επέδειοι ηπονούλιγει τὸ πολλὰ μὲν ικανοί· τὸ δὲ εἰ δέοι πε-
χαρσῖν, πολὺ ράσου τοῖς ολίγοις, η τοῖς πολλοῖς καὶ
ὅδος δύπορεν τυχεῖν, καὶ καθ' ήσυχίας πε-
τάς δὲ χωρῆσαι. τὸ δὲ πολλοῖς τε περιεσάγει, καὶ ητ-
τοις τὸν στρατίων, πῶς ό πολλὴ ἀφεστάνει;
καὶ γέροντας ὅπερ πολὺ περιεπέμψαμενοι χω-
είσονται ιπταῖς, οὐδέ τοι πολλοὶ εἴησι, ἐπειδή φα-
ποχαρσῖν, πολλὰ μὲν καὶ χαλεπῶν χωρίων ἐπε-
ξιάτοντο. ὥστε οὐκ τὸ ἐλαχίτης ἀπώλευτο εἰ-
κεστιν ιπταῖς. καὶ τότε μὲν οἱ Διησάροι ὅπως ε-
βλέποντο διπῆλιον.

A Enim uero non est quod equidem vituperem, si alias præclare se imperatorio in munere gessit. ea quidem certe, quæ in hoc tempore fecit, omnia partim temere, partim nullo cum fructu ab eo gesta fuisse reperio. Nam dum in Oneo cum præsidio esset, ne Bœoti redire domum possent: transitum longe commodissimum iuxta Cenchreas incustoditum reliquit, I-
dem quum certior fieri cuperet, an Thebani Oneum transiissent: equites vniuersos tum Atheniensium, tum Corinthiorum, speculatum misit. At qui pauci & que-
aliquid, ac multi, videre possunt: ac si pe-
dem referre necesse sit, multo facilius pau-
ci, quam plures, tum viam idoneam repe-
rire, tum quiete discedere possunt. At
multos adducere, neque tamen hostibus
pares, qui non ingens dementia sit? Nam
quum equites illi amplum spatium acie-
sua occuparent, quia multi erant; ubi re-
ferre pedem cogebantur, ad multa, eaque
difficilia loca se recipiebant. Ita factum,
ut non pauciores viginti equitibus inter-
irent. Ac tum quidem Thebani ex animi
sententia discessere.

**ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ
ΕΒΔΟΜΟΝ.**

XENOPHONTIS HISTORIA-
RVM GRAE CARVM
LIBER SEPTIMVS.

Ωι δὲ ὑπεράρχεται λακε-
δαμονίων καὶ τὸ συμμάχων
αρέσκεις ἡλθον αὐτοκεφα-
τεροπολιτείας, Βουλαρό-
νιοι καθ' ὅ, πήσυμμα-
χία ἐσσοτο λακεδαμονίων
καὶ αὐτούσιοι. λεγούτων δὲ πολλῶν μὲν ξένων,
πολλῶν δὲ αὐτούσιων, ως δέοιται οἰστοις καὶ
ὅμοιοις τὸ συμμαχίαν εἶναι. Τοποχλῆς φλιά-
σιος εἶπε τὸ λεγοντούδε. Επίτηδε, ως αἱδρες α-
ὐτοῖς εἶναι
αὐτούσιοι, αὐτοῖς ὑμῖν τὸ ἔδοξε λακεδαμονίοις
φίλοις ποιεῖσθαι, δοκέμοι γεννᾶν τοις το-
το. ὅπως η φιλία ὑπηλεῖσον τρόπον συμμενεῖ.

ANNO in sequenti Lace-
dæmoniorum, sociorū-
que legati, amplissima
cum potestate Athenas
venete; deliberaturi,
quonam pacto societas
inter Lacedæmonios &
Athenienses iniri posset. Quumque mul-
ti tum exteri, tum Athenienses, opor-
tere condiciones societatis æquas ac pa-
res esse dicerent; † Procles Phliasius hanc
orationem habuit. Quando vobis, A-
thenienses, ex vsu esse visum fuit, La-
cedæmonios in amicitiam recipi: con-
siderandum mili videtur, quo pacto
quam diutissime sit hæc amicitia duratura.

FF